

UCHWAŁA NR XLV / 14 / 2010
RADY GMINY BODZECHÓW
z dnia 5 marca 2010r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Szewna

Na podstawie art.18 ust .1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2001 Nr 142, poz .1591 , późniejszymi zmianami) w związku z § 10 ust.2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków o trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi „ objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220)

Rada Gminy

Uchwała co następuje :

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Szewna stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Finansowanie przedmiotowego planu odbywać się będzie sukcesywnie w miarę możliwości uzyskania dofinansowania z zewnętrznych źródeł , wspomagających szeroko pojmowany rozwój obszarów wiejskich.

§ 3

Gmina Bodzechów zamierza zgłosić do dofinansowania w ramach PROW działania 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi zadanie p/n **”Remont i przebudowa późnobarokowego Zespołu Kościelnego p.w. Św. Mikołaja w miejscowości Szewna. „**

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bodzechów.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Władysława Ćwik

U Z A S A D N I E N I E

Mieszkańcy miejscowości Szewna podczas zebrania wiejskiego podjęli uchwałę w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości .

W celu wykorzystania inicjatywy mieszkańców , dla poprawy warunków i jakości życia na wsi , jak również dla możliwości ubiegania się o dofinansowanie zadań objętych planem podjęcie uchwały uznaje się za zasadne .

Plan Odnowy Wsi Szewna został uzgodniony w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Kielcach. W/w organy odstąpiły od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, stwierdzając że jej realizacja nie będzie powodować znaczącego oddziaływania na środowisko.

Gmina Bodzechów

Plan Odnowy Miejscowości Szewna

Gmina Bodzechów

Kraków, grudzień 2008r.

Karta sprawdzająca:

C any przez	
 <u>Akordbud-Consulting Sp. z o.o</u> ul. Salvatorska 14 30-109 Kraków tel.12/ 429 94 61	

L.p.	Opracowane przez:	Podpis
1	mgr inż. MBA Janusz Kusch	
2	mgr inż. Ewa Daros	
3	mgr inż. Sylwia Kot	

Spis treści

1. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI.....	9
1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE.....	9
1.1.1. Lokalizacja	9
1.1.2. Historia Szewny	10
1.1.3. Klimat.....	11
1.1.4. Przyroda.....	11
1.2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SZEWNA	11
1.2.1. Demografia.....	11
1.2.2. Bezrobocie.....	13
1.2.3. Rolnictwo i Gospodarka.....	16
1.2.4. Infrastruktura na terenie miejscowości Szewna	19
Komunikacja	19
Zaopatrzenie w wodę	20
Kanalizacja sanitarna.....	20
Gospodarka odpadami.....	21
Sieć gazowa.....	21
Sieć telekomunikacyjna.....	21
Sieć ciepłownicza.....	22
1.2.5. Atrakcyjność turystyczna miejscowości Szewny.....	22
Walory przyrodniczo krajobrazowe	22
1.2.6. Strefa społeczna na terenie Miejscowości Szewna	23
Biblioteka	23
Placówki kulturotwórcze i działalność kulturalna.....	23
Oświata.....	24
Sport	24
Służba zdrowia	25
Opieka społeczna.....	25
Bezpieczeństwo publiczne	25
1.2.7. Identyfikacja występujących problemów	25
2. ANALIZA ZASOBÓW WSI SZEWNA.....	27
2.1. INWENTARYZACJA ZASOBÓW WSI SZEWNA SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO.....	30
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI SZEWNA - ANALIZA SWOT	32
4. KOMPLEMENTARNOŚĆ Z PROGRAMAMI/ DZIAŁANAMI/ DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI DOTYCZĄCYMI ROZWOJU WSI I REGIONU	35

4.1.	ZGODNOŚĆ Z NARODOWYM PLANEM ROZWOJU	35
4.2.	ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI DO KRAJOWEGO PROGRAMU ROZWOJU WSI.....	35
4.3.	ZGODNOŚĆ Z PROGRAMEM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013	36
4.4.	ZGODNOŚĆ Z PROJEKTEM STRATEGII ROZWOJU TURYSTYKI NA LATA 2007-2013.....	36
4.5.	ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU SPORTU W POLSCE DO ROKU 2016.....	36
4.6.	ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO.....	37
4.7.	ZGODNOŚĆ Z REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO NA LATA 2007-2013.....	37
4.8.	ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM NA LATA 2006-2013	37
4.9.	ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU OSTROWIECKIEGO.....	38
4.10.	ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY BODZECHÓW	38
4.11.	PODSUMOWANIE	38
5.	ZAŁOŻENIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SZEWNA	39
6.	KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI SZEWNA - CELE STRATEGICZNE	41
7.	OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ W LATACH 2007-2013 NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI SZEWNA.....	43
8.	OCZEKIWANE REZULTATY PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SZEWNA.....	44
9.	SYSTEM WDRAŻANIA, SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	45
9.1.	SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SZEWNA	45
9.2.	SPOSÓB ZARZĄDZANIA PLANEM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SZEWNA.....	46
10.	WYKORZYSTANE MATERIAŁY	47

Znaczne obszary na terenie Polski zagrożone są zjawiskami trwałej marginalizacji. Najbardziej zagrożone są obszary wiejskie, gdzie słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier zrównoważonego rozwoju oraz rozwoju różnych form działalności pozarolniczej. Prowadzi to do zmniejszenia atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszarów wiejskich, a to z kolei prowadzi do dalszego pogłębiania dysproporcji pomiędzy terenami wiejskimi i miejskimi. Nie tylko braki w infrastrukturze technicznej, ale także nieodpowiednie zaspokojenie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców wsi powodują, że życie na wsi staje się coraz mniej atrakcyjne.

Aby przeciwdziałać tej sytuacji należy rozpocząć łańcuch zmian, począwszy od miejsca zamieszkania i najbliższego otoczenia. Zmiany te muszą dotyczyć wszystkich sfer życia: poprawy infrastruktury technicznej, sposobów działalności gospodarczej, zagospodarowania przestrzeni publicznej, bezpieczeństwa, komunikacji, zaspokojenia potrzeb duchowych i estetycznych.

Wszystkie te ogniwa składają się na zadowolenie mieszkańców z życia na wsi, zaangażowanie w rozwój gospodarczy i ekonomiczny wsi.

Poniższe opracowanie przedstawia Plan Odnowy Miejscowości Szewna. Zawiera wizję rozwoju wsi oraz ustalenie priorytetów rozwojowych, celów i projektów.

Efekty odnowy wsi można obserwować na różnych poziomach: w sferze gospodarczej, ekonomicznej, społecznej.

1. Charakterystyka obecnej sytuacji

1.1. Podstawowe informacje

Zgodnie dokonanyimi ustaleniami ze Zleceniodawcą, w opracowaniu użyto zwyczajowo przyjętej odmiany nazwy miejscowości **Szewna**.

1.1.1. Lokalizacja

Miejscowość Szewna jest jednym z 27 sołectw Gminy Bodzechów.

Gmina Bodzechów położona jest w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie ostrowieckim okalając miasto Ostrowiec Świętokrzyski z wyjątkiem północno-zachodniej części miasta sąsiadując: od zachodu i północnego zachodu z gminą Kunów, od północy z gminą Sienno (która należy do województwa mazowieckiego), od południowego zachodu z gminą Waśniów, od południa częściowo z gminami: Waśniów, Sadowie i Ćmielów, od wschodu z gminą Ćmielów, od północnego wschodu z gminą Bałtów. Swoim zasięgiem obejmuje 27 wsi. Sołectwa w gminie Bodzechów to: **Bodzechów, Broniszowice, Chmielów, Denkówek, Goździelin, Gromadzice, Jędrzejowice, Jędrzejów, Kosowice, Magonie, Miłków, Mirkowice, Mychów, Mychóww Kolonia, Nowa Dębowa Wola, Podszkodzie, Przyborów, Romanów, Sarnówek Duży, Sarnówek Mały, Stara Dębowa Wola, Sudół, Szewna, Szwarszowice, Szyby, Świrna, Wólka Bodzechowska.**

Powierzchnia gminy wynosi 122,8 km², w 27 wsiach mieszka obecnie 13 535 osób, co stanowi 8,3% ogółu populacji powiatu ostrowieckiego. Większą grupę stanowią kobiety (6 966 osób). Średnia gęstość zaludnienia wynosi 110 osób na km². Największe powierzchniowo sołectwa to Sudół i Bodzechów.

Cały teren gminy leży w dorzeczu rzeki Wisły. Geologicznie teren gminy obejmuje trzon paleozoiczny Gór Świętokrzyskich i ich mezozoiczne obrzeżenie. Generalnie starsze podłoże pokryte jest utworami czwartorzędowymi akumulacji lodowcowej (piaski, żwiry, gliny, ropy, pyły) i akumulacji rzecznej (mady i piaski rzeczne).

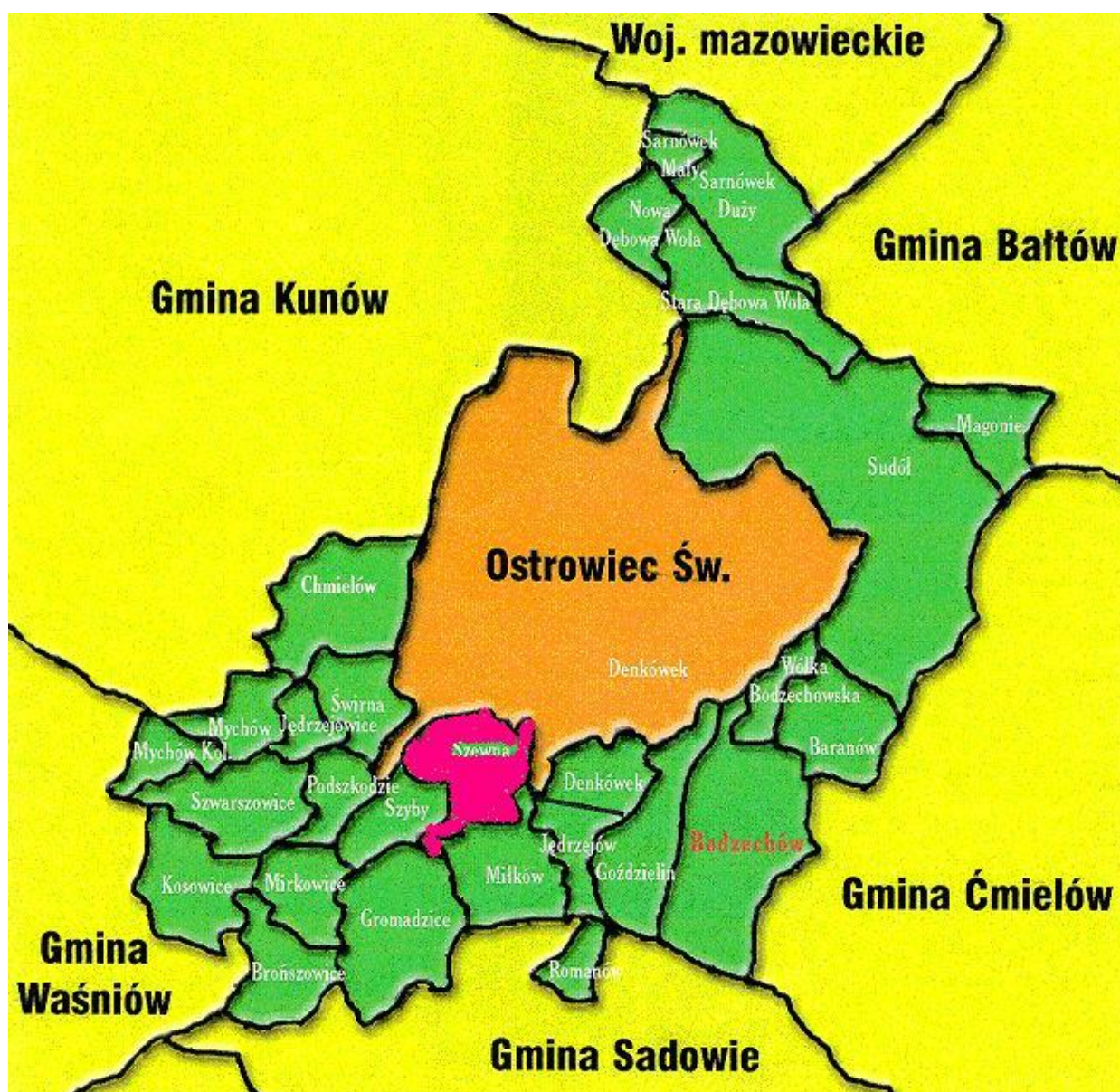
Gmina ma dobre połączenie komunikacyjne z innymi ośrodkami jak Skarżysko-Kamienna, Sandomierz, Ożarów. Najważniejsze arterie komunikacyjne przebiegające przez teren gminy stanowią: droga krajowa Nr 9 Radom – Rzeszów, droga wojewódzka Nr 751 Suchedniów – Ostrowiec, droga wojewódzka Nr 755 Ostrowiec – Zawichost, droga wojewódzka Nr 754 Ostrowiec – Bałtów.

Podmiejsko-rolniczy charakter gminy stwarza znaczne możliwości rozwojowe dla jej mieszkańców.

Niewątpliwym atutem Gminy jest niezdegradowane środowisko naturalne sprzyjające rozwojowi ekologicznego rolnictwa oraz bazy turystyczno-wypoczynkowej. Gmina należy do regionu o niezwykle cennych walorach krajobrazowych. Znaczna część obszaru znajduje się w strefie Obszaru Chronionego Krajobrazu rzeki Kamiennej.

Położenie miejscowości Szewna

Sama **Szewna** – to wieś o pow. 485 ha położona w gminie Bodzechów, powiecie ostrowieckim, województwie świętokrzyskim (współrzędne geograficzne: 50° 54' N, 21° 21' E) bezpośrednio sąsiadująca z trzema dzielnicami miasta Ostrowiec Świętokrzyski: Osiedlem Hutniczym, Ludwikowem i Częstocicami. Szewna graniczy także z sołectwami Miłków, Gromadzice oraz Szyby. Przez wieś przepływa rzeka Szewnianka, nazywana także Kamionką. Na prawym brzegu rzeki znajduje się ostaniec skalny nazywany Diabelskim Kamieniem, a także ślady po wczesnośredniowiecznym grodzisku. Przez miejscowość przebiega droga wojewódzka nr 751. Wieś liczy 2 220 mieszkańców, a więc jest najbardziej zaludnionym sołectwem gminy. Mieszkańcy Szewna stanowią 16,1% populacji Gminy Bodzechów.

Źródło: Mapa – Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów

 Miejscowość Szewna

1.1.2. Historia Szewny

Wieś Szewna leży w gminie Bodzechów, powiecie ostrowieckim na pograniczu Przedgórze Iłżeckiego i Wyżyny Sandomierskiej w pobliżu Ostrowca Świętokrzyskiego.

Pierwsze wzmianki o Szewnie pochodzą z XIV wieku. Wieś była własnością biskupstwa krakowskiego. Zapis z 1402 wymienia nazwę tej wsi jako Shewna. Jej nazwa pochodzi od prasłowiańskich wyrazów określających teren błot i trzęsawisk, na których tak nazywano tworzone dawniej osady położone jakby na chwiejącym się gruncie. W kronikach historycznych Jana Długosza występuje już obecna nazwa Szewna. Od co najmniej 1326 roku istnieje tutaj parafia pod wezwaniem Świętego Mikołaja. Z kronik historycznych Jana Długosza wynika, że w 1440r. Szewna miała już kościół drewniany p.w. Św. Mikołaja, którego fundatorem był kanonik kielecki ksiądz Stanisław Czajka, herbu Dębno z Nowego Dworu. W XVII wieku został rozebrany, a na jego miejsce w 1652 wybudowano kościół murowany, którego fundatorem w 1746r. był proboszcz parafii szewieńskiej ks. Stanisław Pisulewski, który zmarł w 1800r. Nowy kościół przetrwał

zaledwie kilka lat - został zniszczony w 1657r. podczas potopu szwedzkiego. Obecna świątynia pochodzi z końca XVIII w. W XIX w. w okolicach Szewny funkcjonowały kopalnie rudy żelaza, które dostarczały surowiec ostrowieckiej hucie. Wg Słownika geograficznego Królestwa Polskiego w latach 80. XIX w. Szewna należała do gminy Częstocice. Poza kościołem parafialnym wieś posiadała szkołę początkową, kopalnię rudy żelaza, młyn wodny, 67 domów i 430 mieszkańców. W latach 1973-1976 miejscowość była siedzibą gminy Szewna. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie położona była w województwie kieleckim.

1.1.3. Klimat

Pod względem klimatycznym opisywany obszar jest słabo zróżnicowany i należy w klasyfikacji Romera do klimatów Wyżyn Środkowych. Inne klasyfikacje sytuują go w obszarze granicznym przejściowym od klimatów wyżynnych do klimatów nizinnych. Średnia temperatura roczna powietrza wynosi $+7,3/7,4^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ($+17,3^{\circ}\text{C}$), najchłodniejszym styczeń ($-3,5^{\circ}\text{C}$). Przeważają wiatry z sektora zachodniego.

1.1.4. Przyroda

Obszar gminy i miejscowości posiada silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozmaiceniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb a także działalnością ludzką. Siedliska oligotroficzne występują na terenach piaszczysto-ilastych pokrytych osadami plejstoceniowymi. Są to świeże bory sosnowe i bory mieszane występujące w Lasach Iłżeckich. W tych lasach spotkać można rzadkie i prawnie chronione rośliny: wawrzynek główkowy, wisienka stepowa, zawilec wielkokwiatowy, len złocisty, aster gawędka. Osobliwością florystyczną są murawy i zarośla kserotermiczne ze stepową ostnicą Jana. Na lessowych glebach Wyżyny Sandomierskiej na prawym brzegu Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żyzne łąkowe lasy liściaste z rzadkimi i prawnie chronionymi roślinami takimi jak: tojad dzióbaty, tojad mołdawski, pluskwica europejska i dzwonecznik wonny. We fragmentach borów mieszanych i łąkach, muraw i zarośli kserotermicznych występują rośliny prawnie chronione i rzadkie takie jak: powojnik prosty, oleśnik górski, obuwik pospolity, ostrożeń pannoński, naparstnica wielkokwiatowa i inne.

Charakterystyka miejscowości Szewna

Szewna jest ośrodkiem administracyjno-usługowym dla mieszkańców - posiada instytucje użyteczności publicznej i punkty handlowo-usługowe.

Demografia

Gmina Bodzechów wg danych Urzędu Gminy – stan na dzień 31.12.2007r. była zamieszkała przez **13 535** mieszkańców, w tym 6 966 kobiet i 6 966 mężczyzn. Wskaźnik feminizacji wynosi 106 kobiet na 100 mężczyzn. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 19,8%, produkcyjnym 61,5%, a poprodukcyjnym 18,7% ogółu mieszkańców. Wskaźniki obciążenia demograficznego przedstawiają się następująco:

- ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 62,5 osób,
- ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – 94,4 osób,
- ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 30,4 osób.

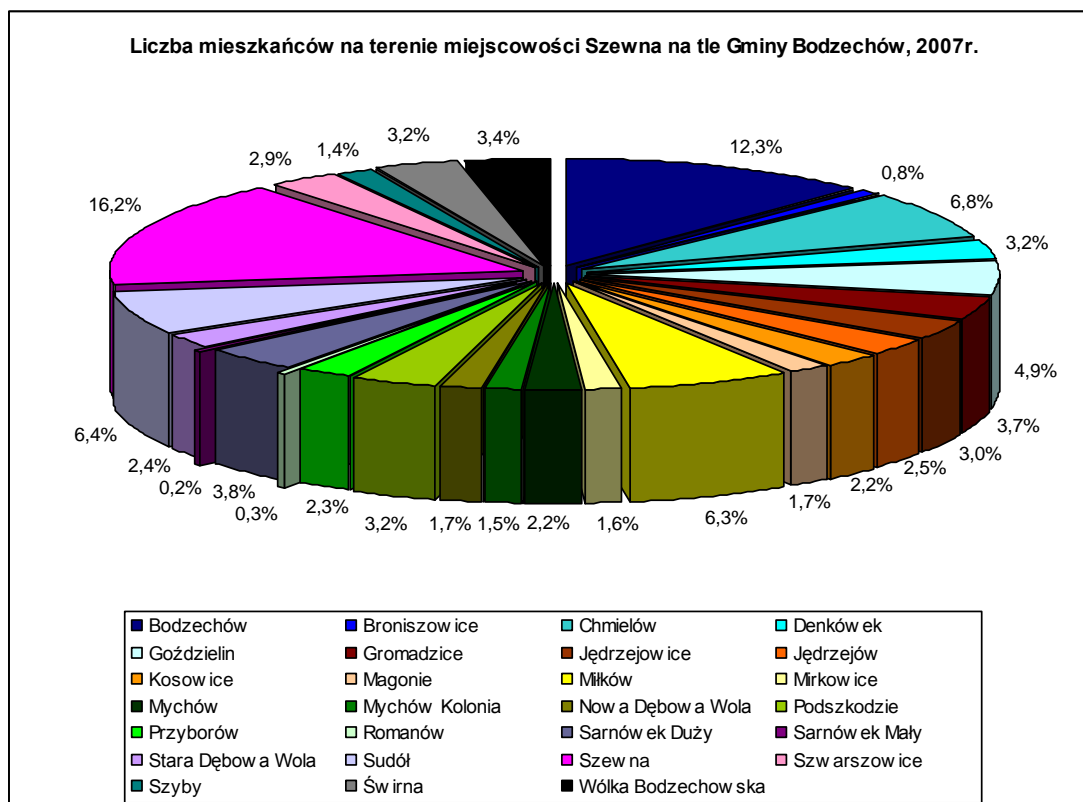
W 2007r. wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności przyjmował wartość ujemną, równą - 0,2. Z kolei saldo migracji na terenie Gminy było dodatnie i wynosiło 46 osób.

Wg danych Urzędu Gminy Bodzechów na dzień 31.12.2007r. miejscowość Szewna liczyła **2 220** mieszkańców. Ludność Szewny stanowi ok. 16,1% ogółu ludności Gminy. Z uwagi na brak danych demograficznych GUS dotyczących poszczególnych sołectw Gminy do celów zaprezentowania zaludnienia

wsi na tle pozostałych sołectw wykorzystano dane Urzędu Gminy dotyczące liczby mieszkańców. Liczba stałych mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Bodzechów przedstawia się następująco (zabudowa rozproszona, domki jednorodzinne):

L.p.	Nazwa	Liczba mieszkańców
1	Bodzechów	1 695
2	Broniszowice	107
3	Chmielów	940
4	Denkówek	439
5	Goździelin	671
6	Gromadzice	502
7	Jędrzejowice	406
8	Jędrzejów	345
9	Kosowice	305
10	Magonie	231
11	Milków	869
12	Mirkowice	216
13	Mychów	297
14	Mychów Kolonia	203
15	Nowa Dębowa Wola	232
16	Podszkodzie	443
17	Przyborów	317
18	Romanów	41
19	Sarnówek Duży	516
20	Sarnówek Mały	27
21	Stara Dębowa Wola	333
22	Sudół	884
23	Szewna	2 220
24	Szwarszowice	405
25	Szyby	199
26	Świrna	435
27	Wólka Bodzechowska	465
RAZEM		13 743

Źródło: Urząd Gminy Bodzechów, stan na 31.12.2007r.

Bezrobocie

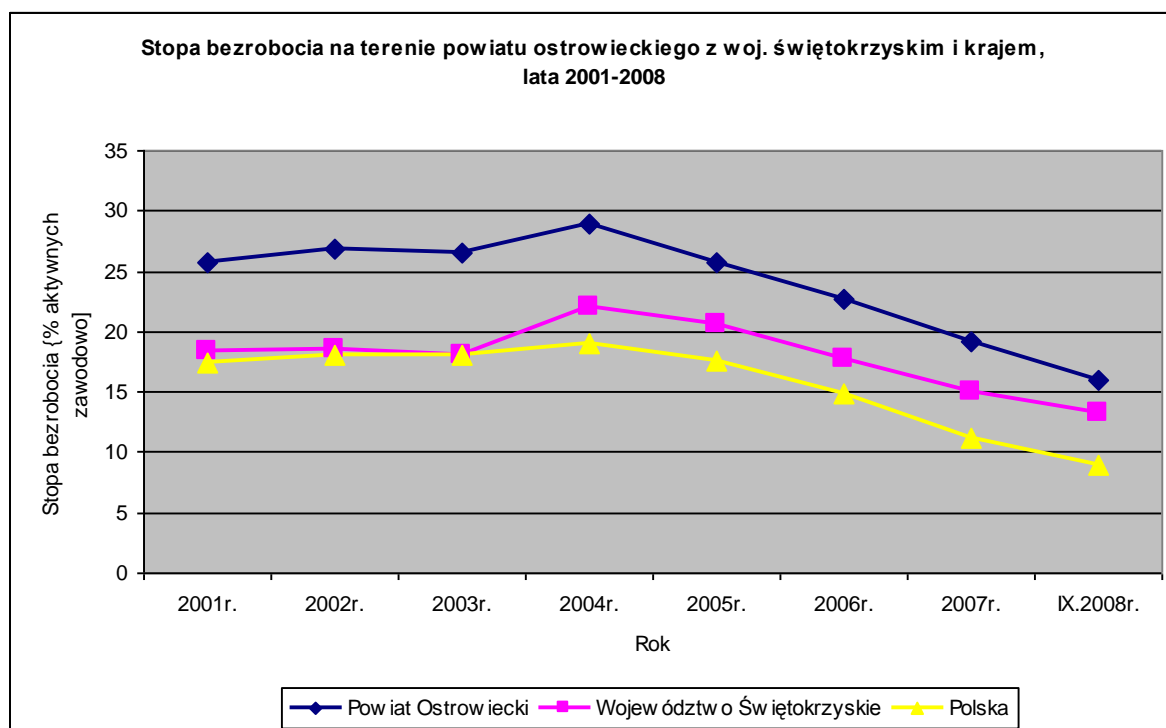
Bezrobocie jest dla wielu rodzin czynnikiem, który powoduje degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, a tym samym potęguje biedę.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim stopa bezrobocia na terenie powiatu ostrowieckiego na koniec września wynosiła 16,0% i była wyższa niż odpowiednio, stopa bezrobocia dla województwa świętokrzyskiego (13,2%) oraz dla kraju (8,9%). Z analizy danych GUS stopa bezrobocia kształtowała się na przestrzeni lat 2001- 2008 następująco:

Stopa bezrobocia [%] na terenie Województwa Świętokrzyskiego i Powiatu Ostrowieckiego lata 2001 – IX.2008:

Rok	Powiat Ostrowiecki	Województwo Świętokrzyskie	Polska
2001r.	25,7	18,3	17,4
2002r.	26,8	18,5	18,0
2003r.	26,6	18,0	18,0
2004r.	29,0	22,0	19,0
2005r.	25,7	20,6	17,6
2006r.	22,7	17,8	14,8
2007r.	19,2	15,1	11,2
IX.2008r.	16,0	13,2	8,9

Źródło: GUS, Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów

Jako, że Powiatowe Urzędy Pracy nie prowadzą statystyk dla poszczególnych miejscowości, odniesiono się do danych uzyskanych dla Gminy Bodzechów. Struktura bezrobocia dla poszczególnych miejscowości jest w przybliżeniu adekwatna, jak analizy dla obszaru Gminy.

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, na koniec września 2008r. na terenie Gminy Bodzechów liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 905. Stanowili oni 12,5% bezrobotnych powiatu. W stosunku do końca 2007r. liczba bezrobotnych spadła o 207 osób. Wśród bezrobotnych Gminy ponad 58% stanowiły kobiety (527 osób). Zaledwie 14,5% osób bezrobotnych uprawnionych było do zasiłku. Bezrobotni do lat 25, a więc głównie absolwenci i osoby nie posiadające jeszcze doświadczenia zawodowego, stanowili 18,8% (170 osób) zarejestrowanych. Niepokojącym jest fakt, iż osoby długotrwale bezrobotne stanowiły aż 63% (570 osób) populacji osób pozostających bez pracy. Kolejnym problemem jest wysoki odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (306 osób) i bez doświadczenia zawodowego (276 osób), które stanowią łącznie 64,3% zarejestrowanych bezrobotnych. Status bezrobotnego na terenie Gminy Bodzechów posiadały 52 osoby niepełnosprawne.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat zaobserwować można trend spadkowy liczby bezrobotnych zarówno na terenie Gminy, jak i całego Powiatu Ostrowieckiego, na koniec 2006r. w gminie bez pracy pozostawało 1 301 osób, we wrześniu 2008r. odnotowano o 396 osób bezrobotnych mniej.

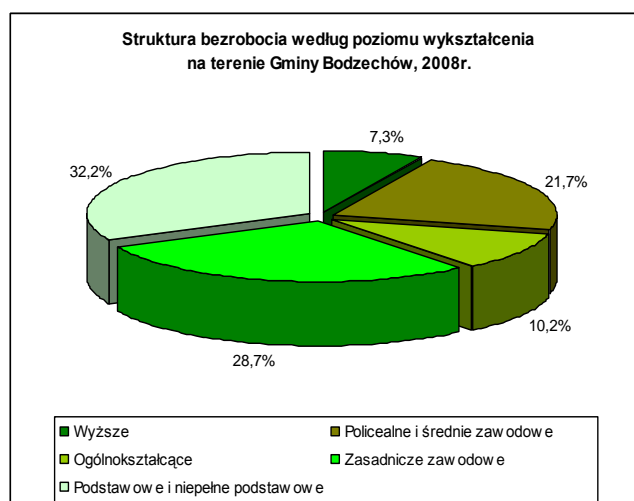
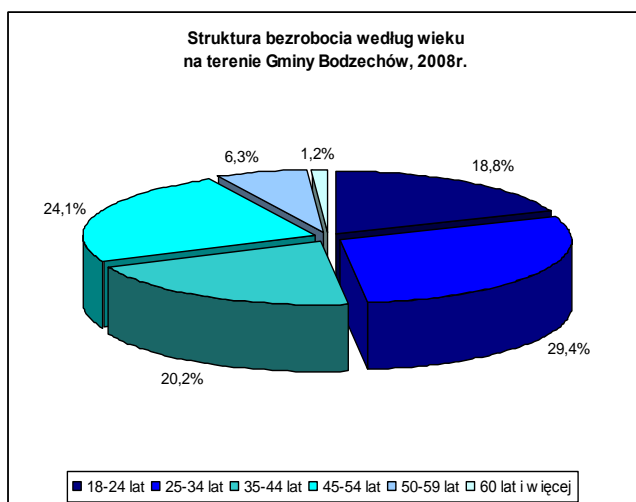
Struktura bezrobocia na terenie Gminy Bodzechów przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	31.12.2006r.		31.12.2007r.		30.09.2008r.	
	Liczba bezrobotnych w powiecie ostrowieckim	Liczba bezrobotnych w Gminie Bodzechów	Liczba bezrobotnych w powiecie ostrowieckim	Liczba bezrobotnych w Gminie Bodzechów	Liczba bezrobotnych w powiecie ostrowieckim	Liczba bezrobotnych w Gminie Bodzechów
Ogółem	10 446	1 301	8 645	1 112	7222	905
W tym bez prawa do zasiłku	8 890	1 081	7 275	951	6 069	774
Bezrobotni według wieku						
15-17 lat	X	X	x	X	X	X
18-24 lat	2 081	252	1 648	211	1 467	170
25-34 lat	3 050	371	2 504	319	2 087	266
35-44 lat	2 096	264	1 685	222	1 411	183
45-54 lat	2 636	341	2 213	283	1 722	218
50-59 lat	511	64	525	67	457	57
60 lat i więcej	72	9	70	10	78	11

Bezrobotni według poziomu wykształcenia						
Wyższe	833	83	718	72	688	66
Policealne i średnie zawodowe	2 479	270	2 112	255	1 714	196
Ogólnokształcące	1 088	106	913	85	907	92
Zasadnicze zawodowe	3 142	429	2 495	339	2 004	260
Podstawowe i niepełne podstawowe	2 904	413	2 407	361	1 909	291
Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę						
Do 1 miesiąca	866	83	765	81	1 059	122
1-3 miesięcy	1 650	252	1 365	151	1 201	148
3-6 miesięcy	1 440	172	1 138	152	1 003	95
6-12 miesięcy	1 584	211	1 356	162	1 150	119
12-24 miesięcy	1 578	197	1 410	233	1 054	166
Powyżej 24 miesięcy	3 328	386	2 611	333	1 755	255
Bezrobotni według stażu pracy						
Do 1 roku	1 584	177	1 311	157	1 078	132
1-5 lat	2 071	303	1 745	257	1 491	202
5-10 lat	1 239	150	990	137	843	112
10-20 lat	1 689	187	1 448	169	1 120	127
20-30 lat	1 210	161	986	116	784	99
30 lat i więcej	157	20	175	19	147	11
Bez stażu	2 496	303	1 990	257	1 759	222

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim

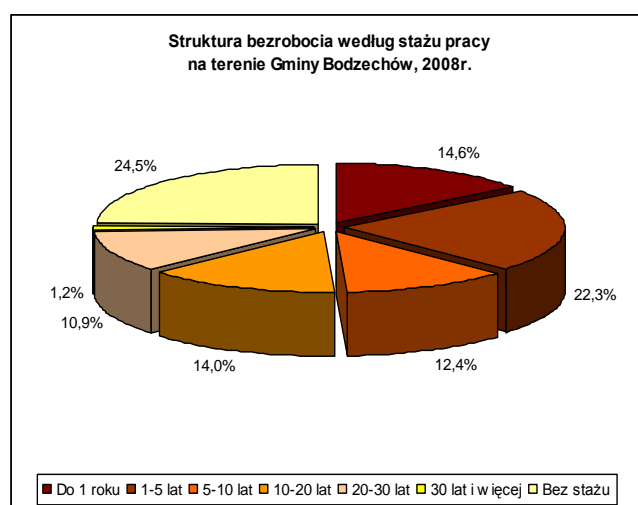
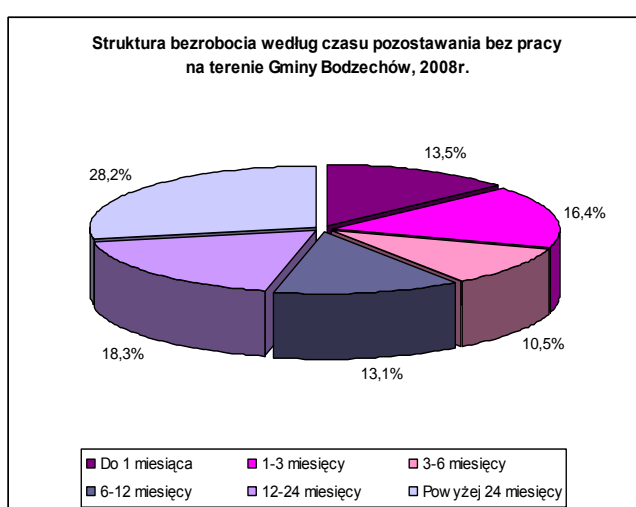
Powyższe dane wskazują, że wśród bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym (32,2%) oraz zasadniczym zawodowym (28,7%) a także policealnym i średnim zawodowym (21,7%) – łącznie grupa ta obejmuje 82,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniejszą, choć nadal znaczną grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem wyższym – 7,3%. Jeżeli chodzi o wiek bezrobotnych, największą grupę stanowią ludzie w wieku 25-34 lat (29,4%), osoby w wieku 45-54 lat (24,1%) oraz ludzie młodzi 18-24 lat – absolwenci szkół, którzy nie zdążyli jeszcze zdobyć doświadczenia lub stażu – 18,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt iż wielu ludzi młodych ma problemy ze znalezieniem pracy – ponad 48,2% to osoby do 34 roku życia. Bezrobotni pomiędzy 35-54 rokiem życia stanowią aż 44,3%. Ma to duży związek z sytuacją panującą w gospodarce Bodzechowa – niewystarczająca liczba firm z sektora MŚP, w których ludzie mogliby znaleźć zatrudnienie. Tak niekorzystny układ będzie skutkował odpływem potencjału do większych aglomeracji miejskich, głównie Ostrowca Świętokrzyskiego, Kielc. Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby w wieku 50-59 lat (6,3%) oraz 60 lat i więcej (1,2%).

Wiek i wykształcenie są bardzo ważnymi czynnikami determinującymi sytuację, nie tylko ludzi bezrobotnych, na rynku pracy. Im wykształcenie wyższe, tym większe możliwości znalezienia ciekawej i satysfakcjonującej

pracy. Pracodawcy chętniej zatrudniają osoby z doświadczeniem zawodowym, które w większym stopniu charakteryzuje ludzi w wieku średnim. Osobom młodym o niskim poziomie wykształcenia, bez doświadczenia najtrudniej jest konkurować na rynku pracy.

Analizując długość stażu pracy osób bezrobotnych w Bodzechowie można zauważyć, iż 24,5% z nich, to ludzie bez stażu pracy, a 14,6% osoby ze stażem pracy do 1 roku. Spory odsetek stanowią także osoby ze stażem 1-5 lat, bo aż 22,3%. Łącznie bezrobotni bez stażu i krótkim stażem pracy stanowią łącznie 61,4% wszystkich zarejestrowanych. Potwierdza to prawidłowość, że ludzie młodzi mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia i utrzymaniem się na rynku pracy. Rozpatrując bezrobocie pod kątem czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez niej powyżej 24 miesięcy – 28,2%. Osoby długotrwale bezrobotne, a więc pozostające bez pracy powyżej 24 mies. oraz 12-24 mies., łącznie stanowią 46,5% populacji osób pozostających bez pracy. Niepokojącym jest także fakt iż sporą grupę stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia 1-3 miesięcy – 16,4%. Najmniejszy odsetek stanowią osoby pozostające bez pracy przez okres 3-6 miesięcy – 10,5%.

W przybliżeniu można stwierdzić, że bezrobotna ludność **Szewna** stanowi ok. 15% ogółu bezrobotnych Gminy Bodzechów. Wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi o zerowym stażu pracy, z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Niska jest liczba umów absolwenckich, rozpoczętych staży, podjętych szkoleń.

Według danych US w Kielcach w 2006r. na terenie Gminy Bodzechów zatrudnionych było łącznie 1 012 osób (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji), z czego 478 osób to kobiety (co stanowiło 47,2% pracujących w Gminie). Większość zatrudniona była w sektorze prywatnym (58% pracujących), a 42% osób zatrudnionych było w sektorze publicznym. 46,6% pracujących zatrudnionych było w sektorze „przemysł i budownictwo”. 16,9% ogółu pracujących zatrudnionych było w usługach rynkowych, 34% w usługach nierynkowych.

Rolnictwo i Gospodarka

Podstawowym zajęciem mieszkańców wsi Szewna, jak i całej Gminy Bodzechów jest rolnictwo. W miejscowości Szewna występuje dwuzawodowość właścicieli gospodarstw rolnych, co maskuje znaczenie tej branży w strukturze zatrudnienia mieszkańców. Dominują gospodarstwa rolne do 1 ha i 1-2 ha. Na terenie miejscowości występuje 124 gospodarstwa rolne o łącznej powierzchni 348 ha. Są to stosunkowo małe obszary gospodarstwa rolne w odniesieniu do pozostałej części Gminy. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla Szewna wynosi 2,8 ha (dla Gminy 4,3 ha). Użytki rolne na terenie miejscowości stanowią 92% powierzchni gospodarstw ogółem. Grunty orne stanowią 84,7% powierzchni użytków rolnych, natomiast sady

14,7%.

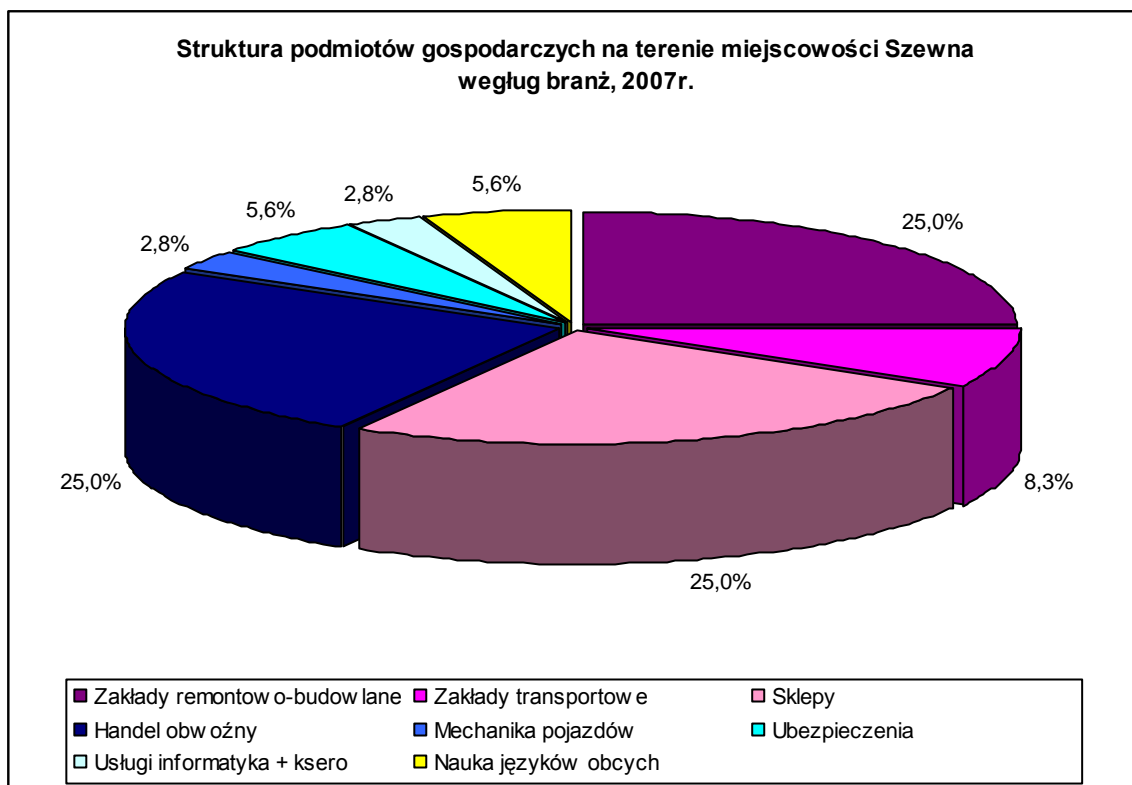
W rejonie Szewna występują dobre gleby kompleksu pszennego. Położenie obszaru w nadmorskiej dzielnicy klimatycznej powoduje, że okres wegetacji rozpoczyna się dość wcześnie i trwa ponad 210 dni. Warunki takie sprzyjają uprawom - głównie zbóż, ziemniaków, warzyw. Zasiewy na terenie miejscowości zajmują 246 ha, tj. 76,8% użytków rolnych. Wśród zwierząt gospodarskich dominuje hodowla trzody chlewnej oraz bydła mlecznego i mięsnego. Drób ma znaczenie głównie w chowie przyzagrodowym.

Obserwuje się trudności ze zbytem produktów rolnych, ze względu na brak stałych odbiorców. Większość produktów rolnicy zbywają na targu miejskim. Większe partie zbóż sprzedawane są do Zakładów Zbożowych w Opatowie i Niewachlowie.

Na terenie wsi Szewna wg wypisu z Rejestru Ewidencji Działalności Gospodarczej na koniec 2007r. zarejestrowanych było 36 podmioty gospodarcze, co stanowi 7% ogółu podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy. Przeważa sektor prywatny nad publicznym, jednakże w sektorze tym dominują małe firmy jedno lub kilkusobowe. Rodzaje branż działalności gospodarczej w miejscowości Szewna w 2007r. przedstawia poniższa tabela:

Branża	Liczba zarejestrowanych podmiotów gosp. na terenie miejscowości Szewna
Zakłady remontowo-budowlane	9
Zakłady transportowe	3
Bary	0
Sklepy	9
Handel obwoźny	9
Mechanika pojazdów	1
Usługi szklarskie	0
Usługi instalacji sanitarnych	0
Usługi fryzjerskie / kosmetyczne	0
Bekoniarstwo	0
Ubezpieczenia	2
Usługi informatyka + ksero	1
Nauka języków obcych	2
Działalność pielęgniarek i położnych	0
Razem	36

Źródło: Zestawienie na podstawie wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej, Gm. Bodzechów

Najliczniejszą grupę podmiotów gospodarczych stanowią jednostki handlowe, usługowo – budowlane, transportowe, mechaniki pojazdowej. Bliska odległość dużych targowisk (Ostrowiec, Opatów, Siemno) oraz dobre dojazdy do tych miejscowości sprzyjają rozwojowi handlu obwoźnego.

Miejscowość Szewna posiada wszelkie predyspozycje do rozwoju turystyki i agroturystyki. Przesądza o tym bogactwo krajobrazu, środowiska naturalnego i bliskość zabytków. Rozwój ten może spełniać rolę czynnika wzrostu i pełnić funkcję instrumentu wspomagającego restrukturyzację i przemiany społeczno-gospodarcze. Turystyka wywołuje również zmiany wtórne struktury branżowej poprzez pobudzenie rozwoju usług i handlu.

Firmy w Szewnie:

- "Ceramika" PHU W. Góra, ul. Langiewicza 35,
- "Euro-Trans" I. Kasprzyk, ul. Słodowa 24,
- "Kryspit" ZPUH P. Ziarko, ul. Brzeźniakówka 6,
- "Met-Color" Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Transportowe T. Topór, ul. Armii Ludowej 4,
- "Pszczelmiód" Hurtownia Spożywcza Skup Miodu i Wosku S. Kućma, ul. Armii Ludowej 115,
- "TBM" Firma Spożywcza. Tomasz Miśkiewicz, ul. Armii Ludowej 4,
- "Trop-But" S.C. Zakład Dystrybucji Gazu J. Gajewska, ul. Armii Ludowej 49,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Armii Ludowej 3,
- Lecznica dla Zwierząt lek. wet. A. Zdyb,
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., ul. Kielecka,
- Ośrodek Zdrowia SPZOZ, pl. Kościelny 5,
- PH "Jared" Lipiec Józef , ul. Armii Ludowej 6,

- Protetyka Dentystyczna R. Rycąbel, os. Widok 8,
- Przedsiębiorstwo Wytwórczo-Uslugowe J. Karcz, ul. Armii Ludowej 112,
- Skup Skór Pochodzenia Zwierzęcego A. Krawczyk, ul. Armii Ludowej 6,
- Zakład Mechaniki Pojazdowej Usługi-Handel E. i M. Krakowiak, Armii Ludowej 119,
- Czekaj Dariusz Usługi Kamieniarskie, ul. Szymańskiego 28
- "Agnieszka" Zakład Fryzjerski Agnieszka Głodowicz, ul. Armii Krajowej 5,
- "Aspol" S.C. Andrzej i Adam Szymczyk, ul. Armii Krajowej 59,
- "Polbart" Gospodarstwo Pasieczne, ul. Kielecka 95,
- DELFIN Sp. z o.o., ul. Graniczna 11,
- SAMCA Sp. z o.o., ul. Kielecka 111,

Źródło: strony internetowe: http://www.emiasto.org/firmy_szewna.html, <http://www.infoveriti.pl>,
<http://www.firmy.egospodarka.pl/miasto/szewna>

Gospodarczymi atutami miejscowości są:

- Położenie miasta w bezpośrednim sąsiedztwie Ostrowca Świętokrzyskiego – większego ośrodka miejskiego, który stanowi rynek zbytu oraz stwarza możliwość kooperacji,
- Bliskość placówek kulturalnych, sportowych i oświatowych w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Wciąż rozbudowująca się infrastruktura Gminy i jej wysoka dostępność komunikacyjna,
- Znakomite warunki geograficzne pozwalające na rozwijanie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, agroturystyki.

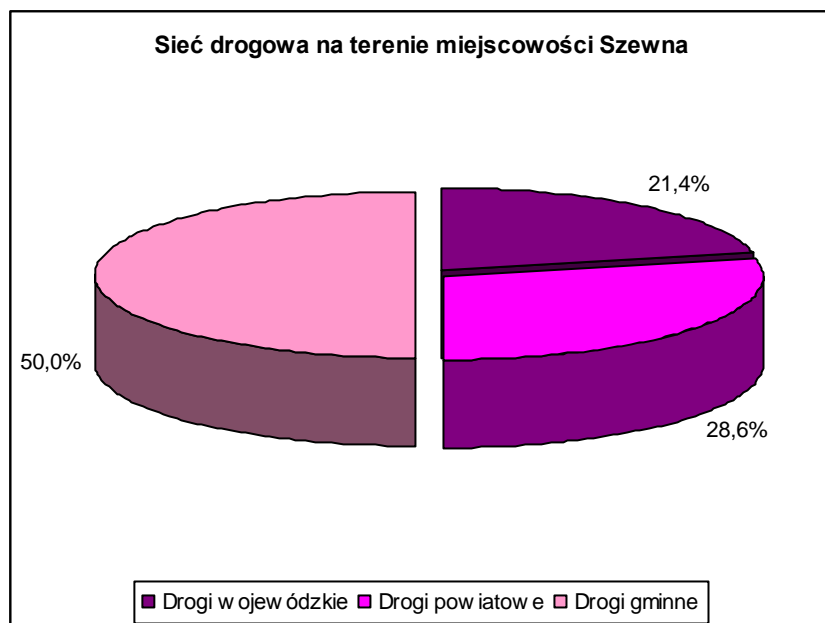
1.2.4. Infrastruktura na terenie miejscowości Szewna

Komunikacja

Długość dróg na terenie miejscowości Szewna wynosi łącznie 14 km. Stanowi to 7% długości wszystkich rodzajów dróg na terenie Gminy Bodzechów. Drogi gminne stanowią 50% ogółu dróg na terenie miejscowości, drogi powiatowe 28,6%, drogi wojewódzkie 21,4%.

Rodzaj dróg	Gmina Bodzechów		Wieś Szewna	
	Długość [km]	Długość [km]	Długość [km]	Opis
Drogi krajowe	5	-	-	
Drogi wojewódzkie	17,85	3	3	Droga Nr 751 (Ostrowiec – Suchedniów)
Drogi powiatowe	61	4	4	Nr 751 (Ostrowiec – Gromadzice)
Drogi gminne	116	7	7	Drogi utwardzone
Razem	199,85	14	14	

Źródło: Urząd Gminy Bodzechów

W ostatnich latach znacznie poprawiła się jakość dróg gminnych. Obecnie niemal wszystkie drogi są utwardzone. W razie potrzeb społecznych tworzone są nowe odcinki dróg. Na bieżąco wykonywane są remonty. Dla poprawy bezpieczeństwa przy większych drogach każdego roku powstają chodniki. Główne kierunki komunikacji PKS skierowane są na: Kielce, Lublin, Radom, Rzeszów, Skarżysko.

Zaopatrzenie w wodę

Miejscowość Szewna zaopatrywana jest w wodę z 2 studni głębinowych w Szewnie o łącznej wydajności 900 m³/d. Woda poddawana jest procesowi odżelaziania i odmanganiania na Stacji Uzdatniania Wody w Szewnie o wydajności 960 m³/d. Miejscowość zwodociągowana jest w ponad 90%. Stan gospodarki wodnej na terenie Gminy Bodzechów i miejscowości Szewna przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Gmina Bodzechów	Miejscowość Szewna
Długość sieci wodociągowej	km	188,31	24,5
Liczba przyłączy	szt.	3 337	548
Liczba osób objętych siecią wodociągową	osoby	12 775	1 985
Liczba dostarczonej wody	m ³ /rok	320 651	52 711
Ujęcie wody z jakiego zaopatrywana jest miejscowość (wydajność)	-	-	2 studnie gł. w Szewnie o wydajności 900 m ³ /d
Stacja Uzdatniania Wody (wydajność)	-	-	Odżelazianie, odmanganianie, SUW w Szewnie o wydajności 960 m ³ /d

Źródło: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z/s w Szewnie stan na 31.12.2007r.

Należy stwierdzić, że istnieje potrzeba modernizacji istniejącej sieci wodociągowej, ujęć wodnych oraz przepompowni wody.

Kanalizacja sanitarna

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Bodzechów wynosi 7,62 km. Rurociąg powstał w wyniku

inwestycji realizowanej w 2006r. Sieć przechodzi przez 3 miejscowości: Bodzechów, Goździelin, Denków. Wybudowano 3 przepompownie ścieków. Jest to część rurociągu tranzytowego Sulęcín-Ostrowiec Świętokrzyski. Wieś Szewna nie jest jeszcze objęta siecią kanalizacyjną. Mieszkańcy gromadzą ścieki w przydomowych zbiornikach wybieralnych. Stan gospodarki ściekowej na terenie Szewny w porównaniu z Gminą Bodzechów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Gmina Bodzechów	Miejscowość Szewna
Długość sieci kanalizacyjnej	km	7,62	0
Liczba przyłączy	szt.	57	0
Liczba osób objętych siecią kanalizacji sanitarnej	szt.	235	0
Liczba odprowadzonych ścieków	m ³ /rok	6 215	0
Oczyszczalnia ścieków (przepustowość)		Oczyszczalnia Ścieków MNiK Ostrowiec Świętokrzyski	-

Źródło: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z/s w Szewnie, stan na 31.12.2007r.

Gmina Bodzechów nie posiada oczyszczalni ścieków. W miejscowości Bodzechów działa mała oczyszczalnia ścieków typu "Sebiofikon" przy Szkole Podstawowej w Bodzechowie o przepustowości 12,6 m³/d, co odpowiada RLM = 45. Jest ona własnością Gminy Bodzechów.

Podmiotem zarządzającym infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną oraz realizującym zadania gminy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z/s w Szewnie.

Gospodarka odpadami

Gmina Bodzechów nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. Zmieszane odpady komunalne wywożone są na składowisko odpadów komunalnych firmy Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „JANIK” sp. z o.o., w którym to podmiocie gospodarczym Gmina Bodzechów posiada udziały. Nieczystości płynne wywożone do oczyszczalni w Ostrowcu Świętokrzyskim. Głównym odbiorcą odpadów komunalnych na terenie Gminy, a więc i miejscowości Szewna jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z siedzibą w Szewnie. Z terenu miejscowości rocznie wywozi się 184,7 Mg odpadów komunalnych. Na terenie miejscowości prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, tzw. „u źródła”. Mieszkańcy gminy otrzymują bezpłatnie worki, na różne rodzaje śmieci (plastik, szkło kolorowe, szkło białe, papier) i są one odbierane przez pracowników GZGK.

Sieć gazowa

Wieś Szewna jest jednym z 10 sołectw objętych siecią gazową na terenie Gm. Bodzechów. i zaopatrywana jest w gaz. Gaz dostarczany jest gazociągiem wysokoprężnym P nom 1,6 MPa. Do sieci podłączonych jest 95% mieszkańców wsi.

Przez teren Gminy przebiegają gazociągi wysokoprężne.

Sieć elektryczna

Wieś Szewna jest zelektryfikowana. Dostawy energii elektrycznej do Gminy odbywają się liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15 kV. Sieć elektroenergetyczna Gminy jest dobrze rozwinięta. Wymaga ona jednak we fragmentach - w celu poprawy jakości i niezawodności zasilania - rozbudowy i modernizacji.

Sieć telekomunikacyjna

Mieszkańcy wsi Szewna objęci są siecią telekomunikacyjną. Na terenie gminy działa dwóch operatorów sieci telefonicznej stacjonarnej: TP SA oraz Netia SA. Ponadto gmina pokryta jest zasięgiem nadajników telefonii

komórkowej.

Sieć ciepłownicza

Generalnie ogrzewanie obiektów oparte jest na bazie rozwiązań indywidualnych. Są nimi piece lub wewnętrzne instalacje centralnego ogrzewania. Najczęściej stosowanym paliwem jest węgiel, drewno, gaz. Na terenie miejscowości nie pozyskuje się energii ze źródeł odnawialnych.

1.2.5. Atrakcyjność turystyczna miejscowości Szewny

Na terenie miejscowości Szewna można wyróżnić następujące zabytki:

- **Zespół kościoła parafialnego z XVIII wieku**, w tym: *Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja*, wybudowany w stylu późnobarokowym w latach 1775-1777. Obok kościoła plebania i wikarówki z 1788. Przed kościołem znajduje się metalowa brama, wykonana przez ostrowieckich hutników w 1902r., *budynki wikariatów*, *kaplica św. Anny*, *dom służby kościelnej* (nr rej. 363 z dnia 06.03.1967 r.)
- Powstały pod koniec XVIII w. cmentarz znajdujący się naprzeciwko kościoła, po drugiej stronie drogi,

W pobliżu miejscowości, przez teren Gminy, a więc także przez miejscowość Szewna lub w jej pobliżu, przebiegają także szlaki turystyczne:

- *Ścieżka kapliczkowa* – wiodąca z Chmielowa i **Szewna** w kierunku Ostrowca. Chmielów i Szewna należały do tej samej parafii, aż do lat 60 XX w. Wędrując po tej okolicy można napotkać liczne kapliczki szafkowe, krzyże i figury przydrożne. Pełniły one wieloraką funkcję: znaków granicznych czy orientacyjnych w bezmiarze chłopskich zagonów, ale najczęściej służyły ochronie życia i mienia wsi.
- *Ścieżka przyrodniczo-kulturowa* – składa się z 3 tras: *czerwonej*, wiodącej na zachód w kierunku Kunowa, *niebieskiej*, można na niej obejrzyć odkryte dymarki pochodzące z okresu rzymskiego I - III w. n.e., podziwiać panoramę Ostrowca i górnej części Chmielowa oraz łąk: Bielin i Świrzanek przylegających do Częstocic, wąwóz zwany Sikorcem, zobaczyć pozostałości po kurhanach i ruiny zamczyska z XVI w., dojść do punktu widokowego (250,5 m n.p.m.), z którego roztacza się przepiękny widok na Góry Świętokrzyskie, lasy Przedgórza Hłzeckiego, Kunów i Ostrowiec, przejść przez wąwóz Haliska (który kończy się 150 m od przystanku przy szkole) i *żółtej* prowadzącej przez wąwóz Haliska, punkt widokowy (250 m n.p.m.), wąwóz Białą Droga, obok źródła z wodą o właściwościach leczniczych dla chorób oczu, przez Gaj, wąwóz prowadzący do Biechowa, Kroniec, wąwóz Chmielów – Udziarów Górny.
- *Ścieżka miodowa*

Ponadto, Gminę Bodzechów przecinają trzy szlaki turystyczne:

- międzynarodowy „*Bursztynowy Szlak*”,
- „*Szlak Żółwia i Dinozaura*”,
- „*Szlak Śladami Witolda Gombrowicza*”.

Na terenie miejscowości Szewna pokoje gościnne oferuje Pol Stanisław. Nie występują gospodarstwa agroturystyczne.

Walory przyrodniczo krajobrazowe

Cała gmina Bodzechów, a więc także i miejscowość Szewna, leży w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu rzeki Kamiennej. Na terenie gminy istnieją obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej (Rezerwat przyrody „Lisiny Bodzechowskie”, Rezerwat Archeologiczno - Przyrodniczy „Krzemionki Opatowskie” - planowany do wpisania na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, pomniki przyrody w Szewnie i w Sudole, Obszar Chronionego Krajobrazu doliny Kamiennej).

Na terenie miejscowości znajduje się pomnik przyrody - skałka „Sfinks”.

We wschodniej części doliny, w miejscowości Bodzechów położony jest rezerwat przyrody „*Lisiny*”

Bodzechowskie”, który tworzą drzewostany lasów mieszanych oraz liczne tu wąwozy i jary. Oprócz istniejących już obszarów chronionych, na terenie gminy znajduje się wiele wartościowych obiektów godnych ochrony takich jak: (planowany rezerwat w „*Gromadzicach*”, „*Warpie*” - pozostałości po dawnym górnictwie rud żelaza, stanowiska geologiczne w rejonie tzw. Wąwozu Zagajskiego, czy wskazane w „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania ...*” zespoły przyrodniczo krajobrazowe: „*Mychów – Jędrzejowice*”, „*Chmielów*”, „*Dolina Kamionki*”, „*Moczydło*” i inne.

1.2.6. Strefa społeczna na terenie Miejscowości Szewna

Biblioteka

Na terenie wsi Szewna znajduje się siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Bodzechowie zlokalizowana przy Placu Kościelnym 5. Biblioteka mieści w sobie, oprócz filii w Bodzechowie dwie Świetlice Wiejskie: w Bodzechowie i w Magoniach. Według danych GUS zbiory Biblioteki w 2007r. stanowiło 42 578 woluminów, zarejestrowanych było 1 233 czytelników. Liczba wypożyczeń w ciągu roku sięgała 31 197 woluminów. Literatura i prasa udostępniane są także na miejscu. Na terenie Gminy Bodzechów przypada 6 729 osób na 1 placówkę biblioteczną. Księgozbiór Bibliotek na 1000 ludności wynosił 3 163,77 woluminów, liczba wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika wynosiła 25,30 woluminów. Biblioteka poszerza corocznie zbiory biblioteczne wykorzystując własne środki budżetowe i dotacje samorządowe i ministerialne. Biblioteki posiadają łącza internetowe. W ostatnim roku ze stanowisk komputerowych zlokalizowanych w placówkach bibliecznych skorzystało ponad 1 700 osób.

Placówki kulturotwórcze i działalność kulturalna

Na terenie gminy pielęgnuje się tradycje ludowe. Na terenie miejscowości Szewna rolę placówki kulturotwórczej pełni Biblioteka. Sprawuje on rolę animatora życia kulturalnego we wsi i a dzięki współpracy z pozostałymi placówkami kulturalnymi i oświatowymi, także w Gminie. Ponadto mieszkańcy mogą korzystać z dwóch świetlic wiejskich zlokalizowanych w sołectwach Bodzechów i Magonie.

Wśród zespołów i grup działających na terenie wsi należy wymienić:

Koło Gospodyń Wiejskich w Szewnie

Koło Gospodyń Wiejskich w Szewnie jest jednym z 7 kół działających na terenie Gminy. Koło istnieje ponad 55 lat, a swoją aktywną działalność wznowiło około 12 lat temu. Przy Kole Gospodyń w Szewnie działa Kółko tkackie, w którym chętne osoby poznają techniki gobelinarstwa. Panie z KGW Szewna na cotygodniowych spotkaniach wymieniają doświadczenia kulinarne, wspólnie szydełkują, układają nowe piosenki. KGW Szewna uświetnia występami uroczystości gminne typu Dożynki, Święto Pieczonego Ziemniaka, Jarmark Wielkanocny czy inne, także o zasięgu rejonowym. Wszystkie KGW to organizacje kultywujące tradycje ludowe, podtrzymujące kulturę regionalną i rodzimy folklor. Poprzez swoją działalność umacniają więzi międzyludzkie i społeczne. Wszystkie Koła współpracują i wymieniają się osiągnięciami z seniorami ze współpracującą z Gminą Bodzechów, warszawską dzielnicą Żoliborz.

Na bazie Kół powstały i funkcjonują zespoły śpiewacze kultywujące lokalną tradycję i odnoszące sukcesy na przeglądach pieśni ludowych.

Ponadto przy szkole w Szewnie działa zespół „**Szewnianeczki**”.

Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Szewny im. ks. Marcina Popiela - Sulima.

Głównym celem Stowarzyszenia jest podtrzymywanie tradycji narodowych, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; kultywowanie dziedzictwa kulturowego Szewny i zachowanie tych wartości dla przyszłych pokoleń, ochrona dóbr kultury i tradycji; nawiązanie i umacnianie więzi pomiędzy mieszkańcami. Stowarzyszenia działania na rzecz rozwoju społecznego, gospodarczego, kulturalnego Szewny. Czynnie włącza się w organizowanie imprez o charakterze kulturalnym, ochronę i

renowację zabytków.

Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, integracja środowisk lokalnych oraz promocja regionu realizowana jest poprzez organizowanie różnego rodzaju imprez. Jedną z najpopularniejszych jest *Święto Plonów*, zwane inaczej *Dożynkami* oraz odbywające się cyklicznie *Święto Lasu i Miodu*, *Święto Pieczonego Ziemniaka* oraz *Jarmark Wielkanocny*. Oprócz występów artystycznych można wówczas podziwiać prace wykonane zarówno przez kobiety zrzeszone w Kołach Gospodyń Wiejskich, jak i przez młodzież uczącą się w poszczególnych szkołach. Podczas zajęć szkolnych nauczyciele dbają o to, aby lokalna historia, tradycja i kultura nie zaginęły.

Oświata

Na terenie wsi Szewna funkcjonuje:

- **Przedszkole w Szewnie**,
- **Zespół Szkół Publicznych w Szewnie**, do którego uczęszczało w roku szkolnym 2006/2007 288 dzieci oraz zatrudnionych było 31 nauczycieli, w tym 7 dyplomowanych, 10 mianowanych, 5 kontraktowych, 7 stażystów.
- **Publiczne Gimnazjum w Szewnie**, do którego uczęszczało w roku szkolnym 2006/2007 357 uczniów oraz zatrudnionych było 29 nauczycieli, w tym: 10 dyplomowanych, 10 mianowanych, 7 kontraktowych i 2 stażystów.

Placówki edukacyjne na terenie gminy są w pełni wyposażone w nowoczesny sprzęt edukacyjny. Stale poprawiana jest jakość i funkcjonalność sal lekcyjnych we wszystkich szkołach z terenu gminy. Każda szkoła posiada w pełni wyposażoną pracownię komputerową. Do wszystkich szkół zapewniony jest dostęp do Internetu.

Rozszerzana jest także oferta edukacyjna - do gimnazjów wprowadzony został dodatkowy język zachodni – niemiecki, od 1 klasy szkoły podstawowej wprowadzona została dodatkowa godzina zajęć z języka angielskiego.

W Zespole Szkół Publicznych w Szewnie przedszkole funkcjonuje na małej sali gimnastycznej. Z tego względu zajęcia sportowe dla klas I-III odbywają się na korytarzu. Wykonanie dobudowy skrzydła do istniejącej szkoły podstawowej jest konieczne w celu polepszenia warunków nauczania. Łazienki, z których korzystają przedszkolaki nie są przystosowane do ich wieku. Mała ilość klas w budynku szkoły podstawowej sprawia, że dwie klasy zerowe zajmują pomieszczenia gimnazjum, które znajdują się nad halą sportową. Ogromnym problemem jest także brak stołówki spełniającej warunki unijne. Obecnie funkcjonująca jest zbyt mała i nie spełnia warunków HACCAP. Jeżeli warunki lokalowe stołówki nie ulegną zmianie zostanie ona zamknięta. Byłaby to sytuacja bardzo niekorzystna, ponieważ z obiadów korzysta 210 uczniów ze szkoły podstawowej, gimnazjum, a także dzieci biedne dla których obiad w szkole jest jedynym posiłkiem. Publiczna Szkoła Podstawowa w Szewnie wymaga również remontu dachu, wymiany okien oraz docieplenia budynku i wykonania elewacji.

Ponadto, w celu poprawy zdrowia i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży na terenie całej Gminy konieczna jest konserwacja nawierzchni boisk przy wszystkich obiektach szkolnych, wyposażenie ich w urządzenia sportowe, a także budowa boisk ze sztuczną nawierzchnią.

Organizacją spraw administracyjnych i ekonomicznych oświaty na terenie Gminy zajmuje się Gminny Zespół Oświatowy w Bodzechowie z/s w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Sport

Na terenie miejscowości Szewna działa Ludowy Zespół Sportowy w sekcji piłki nożnej. Przy Szkole Podstawowej oraz Gimnazjum w Szewnie działają szkolne kółka sportowe SKS. Drużyny z terenu Szewna odnoszą stałe sukcesy w rozgrywkach piłkarskich na szczeblu wojewódzkim i powiatowym, zarówno w sezonie letnim, jak i zimowym. Zespoły reprezentujące poszczególne szkoły regularnie biorą udział w zawodach od szczebla gminnego po wojewódzki. Raz w roku w czerwcu odbywają się *Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej*. Jest to największa tego typu impreza obejmująca wszystkie placówki edukacyjne z terenu gminy. Ponadto gmina Bodzechów co roku bierze liczny udział w *Sportowym Turnieju Miast i Gmin*.

Jeśli chodzi o bazę sportową, na terenie wsi Szewna zlokalizowana jest pełnowymiarowa hala sportowa, oddana do użytku w 2005r. SP i Gimnazjum wyposażone są w boisko szkolne. Na terenie wsi zlokalizowane jest także pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią, realizowane w ramach programu „*Moje Boisko – Orlik 2012*”.

Służba zdrowia

Na terenie wsi Szewna opiekę zdrowotną nad mieszkańcami sprawuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bodzechowie. Składa się z Ośrodka Zdrowia w Bodzechowie, Ośrodka Zdrowia w Szewnie, Punktu Lekarskiego w Sarnówku Dużym. Mieszkańcy miejscowości Szewna obsługiwani są przez Ośrodek Zdrowia zlokalizowany w tej miejscowości, przy Placu Kościelnym 5. Znajdują się tam następujące gabinety i poradnie: gabinet medycyny szkolnej, gabinet pielęgniarstwa środowiskowej-rodzinnej, gabinet zabiegowy, poradnia dla dzieci, poradnia ginekologiczno-położnicza, poradnia lekarza POZ, poradnia medycyny pracy, poradnia stomatologiczna, pracownia fizjoterapii, punkt szczepień. W ośrodku pracuje 3 lekarzy, w tym: 1 internista, 1 pediatra oraz 1 stomatolog, a także 4 pielęgniarki, oraz 1 fizykoterapeuta. Zakład ma podpisane umowy z Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia z siedzibą w Kielcach na świadczenie usług z zakresu: podstawowej opieki zdrowotnej (świadczeń lekarza, świadczeń pielęgniarstwa, świadczeń położniczych, świadczeń pielęgniarstwa szkolnego), leczenia stomatologicznego, rehabilitacji leczniczej, świadczeń specjalistycznych z zakresu poradni dla kobiet. Po godzinie 18.00 do godziny 8.00 następnego dnia, oraz w dni wolne od pracy niedziele i święta, ambulatoryjną i wyjazdową opiekę nad pacjentami sprawuje Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach – Pogotowie Ratunkowe w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na terenie wsi zlokalizowana jest także apteka.

Opieka społeczna

Na terenie Gminy Bodzechów opiekę w zakresie pomocy społecznej świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie z/s w Ostrowcu Świętokrzyskim. Obejmuje on pomocą socjalną najbardziej potrzebujące osoby w Gminie. Świadczy pomoc w zakresie zadań zleconych i własnych.

Bezpieczeństwo publiczne

Teren Gminy Bodzechów, a więc równocześnie miejscowości Szewna obsługuje Posterunek Policji w Bodzechowie podległy Komendzie Powiatowej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Na terenie Gminy działają ponadto jednostki OSP. W 2004 roku utworzone zostało zgodnie z projektem rządowym Gminne Centrum Reagowania.

Systematycznie zarówno Policja, jak i Straż Pożarna przeprowadza szkolenia dla dzieci i młodzieży mające na celu promowanie bezpiecznego zachowania. Do szkół zapraszani są przedstawiciele służb, który w przystępny sposób uczą jak zachować się w sytuacjach zagrożenia. Ponadto w razie potrzeby gmina Bodzechów udostępnia miejsce na Informatorze Samorządowym, który publikowany jest w lokalnych gazetach.

Umieszczane są tu apele odnośnie nie wypalania traw, kontroli instalacji elektrycznej itp.

1.2.7. Identyfikacja występujących problemów

Problemy dotyczą zarówno gospodarczej, społecznej, jak i ekonomicznej sfery życia mieszkańców wsi Szewna.

Silne rozdrobnienie ziemi, wielkość i różnorodność źródeł dochodu, wysoki udział dochodów ze źródeł niezarobkowych, brak zakładów przetwórczych i przemysłowych wpływają na niską przedsiębiorczość. Niewielka skala produkcji poszczególnych gospodarstw, rozproszenie, słabe powiązania gospodarstw z rynkiem – skierowanie na samozaopatrzenie w żywność, powodują niską wydajność pracy w rolnictwie. Duża skala ukrytego bezrobocia, bezrobocie agrarne, występowanie zjawiska długotrwałego bezrobocia, problem bezrobocia wśród kobiet.

Występują braki infrastruktury – w szczególności stan dróg gminnych, wiejskich, dojazdowych do pól i gospodarstw, słabe wyposażenie w sieć kanalizacyjną, mimo dobrego zwodociągowania miejscowości (blisko

100% gospodarstw posiada dostęp do sieci) istnieje potrzeba modernizacji istniejących rurociągów. Istnieje pilna potrzeba rozbudowy kanalizacji, ponieważ część wsi nie jest jeszcze objęta niezbędną infrastrukturą techniczną.

Obecny stan zagospodarowania centrum wsi Szewna, a zwłaszcza układ komunikacyjny budzi wiele zastrzeżeń. Brak jest chodników dla pieszych, parkingów. Jako, że Szewna obok Bodzechowa stanowi centrum usługowe i centrum życia społecznego w Gminie (Ośrodek Zdrowia, szkoła i inne instytucje publiczne), dlatego często w centrum miejscowości panuje spory ruch. Infrastruktura drogowa w Szewnie wymaga remontu, modernizacji lub rozbudowy w celu zwiększenia bezpieczeństwa pieszych i kierowców oraz zwiększenia estetycznego wyglądu miejscowości.

Ważne jest także zachowanie i ochrona materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego - renowacja zabytków, pielęgnowanie tradycji, obrzędowości, rzemiosła, sztuki ludowej. Stanowi to wielką wartość promocyjną dla miejscowości.

Jeśli chodzi o braki w infrastrukturze społecznej, Ośrodek Zdrowia wymaga poprawy stanu technicznego i wyposażenia. Brakuje również obiektów kulturalno-rekreacyjnych. Konieczna jest rozbudowa przedszkola, poprawa stanu technicznego szkoły i wyposażenie w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne placówek oświatowych.

2. Analiza zasobów wsi Szewna

Zasoby to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie, lub przyszłości w budowaniu, bądź realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze
- środowisko kulturowe
- dziedzictwo religijne i historyczne
- obiekty i tereny
- gospodarka, rolnictwo
- sąsiedzi i przyjezdni
- instytucje, ludzie, organizacje społeczne

Tabela. *Analiza zasobów*

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				X
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
- cenne przyrodnicze obszary lub obiekty			X	
- świat zwierzęcy			X	
• Osobliwości przyrodnicze				X
• Wody powierzchniowe (cieki, stawy, rzeki)				X
• Podłoże, warunki hydrologiczne			X	
• Gleby, kopaliny			X	
Środowisko kulturowe				X
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe				X
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki				X
- zespoły artystyczne			X	
Dziedzictwo religijne i historyczne				X

- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne			X	
- specyficzne nazwy		X		
Obiekty i tereny			X	
-działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe		X		
- tradycyjne obiekty gospodarki wsi (kuźnie, młyny)		X		
- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji				X
Gospodarka i rolnictwo			X	
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni			X	
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- przyjezdni stali i sezonowi			X	
Instytucje			X	
- placówki opieki społecznej		X		
- szkoły			X	
- Ośrodek Kultury			X	
Ludzie, organizacje społeczne			X	
- OSP	X			
- Stowarzyszenia			X	

Dane: Urząd Gminy Bodzechów

Tabela. *Jacy jesteśmy?- Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa***Jaka jest nasza wieś?**

Co ją wyróżnia?	Walory krajobrazu, nieskażone środowisko; mieszkańcy dobrze się znają; potencjał turystyczny i agroturystyczny.
Jakie pełni funkcje?	Przede wszystkim mieszkaniową i administracyjno-usługową (obecność instytucji publicznych). Wieś rolnicza i turystyczna z punktami handlowymi, usługowymi, zakładami.

Co daje utrzymanie?	Przede wszystkim rolnictwo i zatrudnienie w zakładach przemysłowych miasta Ostrowiec Świętokrzyski, w instytucjach publicznych zlokalizowanych na terenie wsi, w mniejszym stopniu drobna przedsiębiorczość, źródłem utrzymania dla osób starszych są renty i emerytury.
Kim są mieszkańcy?	Ludność rdzenna oraz napływowa.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Ludowy Zespół Sportowy w Szewnie, Szkolne koła sportowe SKS, Zespół „Szewnianeczki” działający przy szkole w Szewnie, Koło Gospodyń Wiejskich w Szewnie, Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Szewny im. ks. Marcina Popiela - Sulima.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusje, konsultacje społeczne, współpraca z UG, zebrania wiejskie, zebrania organizacji społecznych, własna praca, pomoc sąsiedzka, pomoc społeczna.
Jak wygląda nasza wieś?	Czyste ulice, remontu wymaga centrum wsi oraz miejsca użytku publicznego: np. Ośrodek Zdrowia, Szkoły; brak sieci kanalizacyjnej, brak chodników, oświetlenia ulicznego, brak rozwoju agroturystyki, brak miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych, konieczność renowacji zabytków.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Przeeglądy, festiwale, w tym z udziałem grup spoza wsi i Gminy, dożynki, święto pieczonego ziemniaka, rocznice i święta narodowe oraz poświęcone osobom związanym z miejscowością Szewna, próba budowy marek produktów lokalnych.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Obejścia z reguły zadbane.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Wieś praktycznie całkowicie objęta siecią wodociagową; w niewielkim stopniu objęta siecią kanalizacji sanitarnej, dobra komunikacja, ale brak chodników przy drogach i oświetlenia ulicznego, drogi wymagają remontu.
Jakie jest rolnictwo?	Dominują mniejsze gospodarstwa rolne produkujące głównie na własne cele konsumpcyjne lub ewentualnie niewielka nadwyżka trafia na rynek, zazwyczaj lokalny.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	PKS, własny transport, połączenia mikrobusowe.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Młodzież może uczestniczyć w różnych grupach działających w szkołach, klubach sportowych; organizowanie spotkań, zabaw, festynów z okazji Dnia Dziecka, imprez kulturalnych, udział w zespołach folklorystycznych.

Tabela. *Wizja stanu docelowego*
Jaka ma być nasza wieś za 10 lat?

Co ma ją wyróżniać ?	Estetyka, kompletna infrastruktura techniczna, dobrze utrzymane walory krajobrazu i nieskażone środowisko naturalne, dobrze utrzymane i wyeksponowane obiekty zabytkowe, produkty regionalne, miejscowa tradycja i kultura, dobrobyt i satysfakcja mieszkańców.
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkaniowe, rolnicze, administracyjne, usługowe, turystyczne, rekreacyjne, agroturystyczne.
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, przetwórstwo, usługi, małe i średnie przedsiębiorstwa, turystyka, agroturystyka, rzemiosło.
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaradni i pracowici, posiadający wysokie poczucie świadomości lokalnej i folkloru, zaangażowani, w pełni identyfikujący się ze wsią.
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia, fundacje, grupy młodzieżowe, kluby sportowe, grupy kulturalne i folklorystyczne.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje, konsultacje społeczne, postulaty, stworzenie możliwości i aktywizacja do samodzielnego rozwiązywania problemów, wzajemna pomoc sąsiedzka.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Schludnie, dużo zieleni, dobrze utrzymane centrum wsi, wysoka estetyka przestrzeni, dobra dostępność komunikacyjna – drogi, parkingi z miejscami rekreacyjnymi i sportowymi (boiska, place zabaw, miejsca wypoczynku).
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Ludowe, folklor, sportowe, budowanie marek produktów lokalnych.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Nowocześnie, wygodnie, estetycznie, zaopatrzone w niezbędną infrastrukturę, przyciągające agroturystów.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Taki jak obecny bądź lepszy.

Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe, wyspecjalizowane, zmodernizowane, zmechanizowane.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Więcej bezpośrednich połączeń PKS, rozwój prywatnej komunikacji mikrobusowej.
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Plac zabaw dla najmłodszych; stadion sportowy, boisko sportowe; organizacje imprez we współzawodnictwie sportowym, więcej wspólnych spotkań, kółka zainteresowań, udział w zespołach ludowych i folklorystycznych, przeglądach, festiwalach, nauka języków obcych i nowoczesnych narzędzi technologicznych (komputer, Internet).

2.1. Inwentaryzacja zasobów wsi Szewna służąca ujęciu stanu rzeczywistego

W Szewnie zlokalizowane są następujące placówki, obiekty:

- Poczta (filia),
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bodzechowie z/s w Szewnie, pl. Kościelny 5,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Armii Ludowej 3,
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., ul. Kielecka,
- Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Bodzechowie – Ośrodek Zdrowia w Szewnie, pl. Kościelny 5,
- Lecznica dla Zwierząt lek. wet. A. Zdyb,
- Protetyka Dentystyczna R. Rycąbel, os. Widok 8,
- Przedszkole w Szewnie, ul. Langiewicza 2,
- Publiczne Gimnazjum w Szewnie, ul. Langiewicza 3,
- Szkoła Podstawowa w Szewnie, Langiewicza 3,
- Parafia Rzymskokatolicka Św. Mikołaja w Szewnie, pl. Kościelny 158,
- Apteka,
- Placówki handlowo-usługowe,
- 9 sklepów,
- 1 obiekt oferujący miejsca noclegowe

Działają następujące zespoły, kluby, stowarzyszenia:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Szewnie,
- Zespół „Szewnianeczki” działający przy szkole w Szewnie,
- Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Szewny im. ks. Marcina Popiela Sulima, Pl. Kościelny 1
- Ludowy Zespół Sportowy w Szewnie,

Wieś Szewna pełni w gminie rolę centrum administracyjno-usługowego, a także kulturalnego. Ważne jest zatem zachowanie jej charakteru i klimatu, maksymalne przystosowanie dla potrzeb lokalnej ludności, dbałość o estetykę otoczenia z uwzględnieniem komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców i rozwój turystycznych funkcji miejscowości.

Główne atrakcje turystyczne to:

Na terenie miejscowości Szewna można wyróżnić następujące zabytki:

- **Zespół kościoła parafialnego z XVIII wieku**, w tym: *Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja*, wybudowany w stylu późnobarokowym w latach 1775-1777, *budynki wikariatów*, *kaplica św. Anny*, *dom służby kościelnej*

- Powstały pod koniec XVIII w. cmentarz znajdujący się naprzeciwko kościoła, po drugiej stronie drogi,

Przez teren miejscowości Szewna lub w jej pobliżu przebiegają szlaki turystyczne:

- *Ścieżka kapliczkowa*,
- *Ścieżka przyrodniczo-kulturowa* – składa się z 3 tras: *czerwonej*, *niebieskiej* i *żółtej*,
- *Ścieżka miodowa*

Ponadto, Gminę Bodzechów przecinają trzy szlaki turystyczne:

- międzynarodowy „*Bursztynowy Szlak*”,
- „*Szlak Żółwia i Dinozaura*”,
- „*Szlak Śladami Witolda Gombrowicza*”.

Na terenie miejscowości znajduje się 1 obiekt noclegowy, brak gospodarstw agroturystycznych.

3. Ocena mocnych i słabych stron wsi Szewna - Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę SWOT można z równym powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia.

Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję organizacji na:

- zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na organizację i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

zewnętrzne pozytywne - szanse. Szanse to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia,

zewnętrzne negatywne - zagrożenia. Zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji lub powodzenie inwestycji. Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron,

wewnętrzne pozytywne - mocne strony, czyli atuty organizacji. Mocne strony to walory organizacji, które w pozytywny sposób wyróżniają ją pośród konkurencji. Mocne strony mogą być wynikiem wielkości organizacji, polegać na dużym udziale w rynku, niskich kosztach jednostkowych, dysponowaniu nowoczesną technologią, jakością produkcji itd.,

wewnętrzne negatywne - słabe strony organizacji. Słabe strony to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Mogą one dotyczyć całej organizacji, jak i jej części. Każda organizacja posiada słabe strony. Jednak zbyt duża ich ilość może spowodować, że organizacja nie utrzyma się na rynku konkurencyjnym, a inwestycja może przynieść straty, zamiast spodziewanych zysków.

Sporządzenie listy czynników i określenie trendów w otoczeniu i wewnątrz organizacji pozwala w kolejnym etapie ocenić siłę i wpływ na organizację i priorytetowe działania, które muszą zostać podjęte. Informacje uzyskane w trakcie analizy SWOT będą podstawą podejmowania kolejnych, strategicznych decyzji.

Na potrzeby niniejszego opracowania wybrano czynniki, które mają związek z rozpatrywanym obszarem.

Słabe strony, czyli strategiczne problemy do rozwiązania

Zjawiska ograniczające możliwości rozwoju wsi Szewna:

Lp.	Słabe strony
1	Konieczność remontu niektórych dróg, budowy chodników
2	Trudne warunki lokalowe przedszkola, brak odpowiednich sal
3	Brak pól namiotowych, miejsc rekreacji dla turystów i mieszkańców
4	Słabo rozwinięta agroturystyka.
5	Brak modernizacji sieci wodociągowej (część sieci wybudowana z rur azbestowych)
6	Wysoki poziom bezrobocia, wyższy niż na terenie Województwa Świętokrzyskiego
7	Silne rozdrobnienie gospodarstw rolnych
8	Brak punktu skupu przetworów rolnych – trudności ze zbyciem produktów rolnych
9	Nienajlepsza kondycja finansowa firm z sektora MŚP.
10	Słaba promocja kompleksowa wsi.
11	Brak kanalizacji sanitarnej

Zagrożenia

Zjawiska negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju wsi Szewna, występowanie których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu:

Lp.	Zagrożenia
1	Wysokie koszty prac remontowych.
2	Niedoinwestowanie terenów wiejskich, brak nakładów na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej.
3	Wzrost bezrobocia, brak perspektyw zawodowych dla młodzieży. Odływ wykształconej kadry i lokalnego kapitału.
4	Wyjazdy mieszkańców w poszukiwaniu pracy (często za granicę).
5	Niestabilne prawo, nadmierny fiskalizm, biurokracja.
6	Zwiększenie kosztów zatrudnienia.
7	Zniechęcenie społeczeństwa do aktywności spowodowane złą polityką państwa.
8	Ubożenie społeczeństwa.
9	Zagrożenie młodzieży patologiami społecznymi, degradacja młodzieży spowodowana brakiem środków finansowych na rozwój klubów sportowych, kółek zainteresowań.

Mocne strony, czyli atuty

Zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi Szewna, na który bezpośredni wpływ mają one same jak również mieszkańcy, władze samorządowe:

Lp.	Mocne strony, czyli atuty
1	Atrakcyjne położenie geograficzne
2	Znakomite warunki klimatyczne pozwalające na rozwijanie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, agroturystyki.
3	Dobra dostępność komunikacyjna, położenie w sąsiedztwie ośrodka miejskiego jakim jest Ostrowiec Świętokrzyski
4	Bliskość placówek kulturalnych, sportowych i oświatowych w Ostrowcu Świętokrzyskim
5	Dobrze funkcjonujące szkolnictwo oddziałujące pozytywnie na jakość czynnika ludzkiego i stwarzający perspektywę na podniesienie rozwoju zasobów ludzkich.
6	Wysoka dostępność komunikacyjna
7	Niezanieczyszczone środowisko naturalne – brak dużych zakładów przemysłowych, dobre warunki klimatyczne i zdrowotne.
8	Dostępne placówki publiczne, administracyjne i kulturalne: ośrodek zdrowia, apteka, filia poczty, biblioteka, Koło Gospodyń Wiejskich, punkty handlowo-usługowe.
9	Zwodociągowanie miejscowości Szewna dochodzące do 100%

Szanse

Zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi Szewna występowanie, których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jego wpływu:

Lp.	Szanse
1	Wykorzystanie szans jakie dają fundusze unijne
2	Rozwój agroturystyki
3	Rozwój turystyki weekendowej
4	Wykorzystanie walorów turystycznych i krajobrazowych
5	Działania na rzecz postępu w zakresie infrastruktury społecznej.
6	Telekomunikacja, Internet.
7	Klimat do uprawiania kultury, sportu i rekreacji.
8	Moda na budowę domków weekendowych w ciekawej okolicy.
9	Wykorzystanie placówek oświatowych do wypoczynku.
10	Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.
11	Rozwój infrastruktury technicznej na terenie miejscowości Szewna - głównie kanalizacji
12	Wykorzystanie bliskości położenia Ostrowca Świętokrzyskiego

Do problemów wymagających najszybszego rozwiązania lub mogących spowodować przyspieszenie lokalnego rozwoju zaliczono:

- Brak sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków,
- Brak wykorzystania potencjału położenia geograficznego – słaba infrastruktura ruchu turystycznego,
- Niedogodne warunki do inwestowania i dla rozwoju przedsiębiorczości,
- Słabo rozwinięta turystyka i agroturystyka na terenie wsi,
- Potrzeba zachowania dziedzictwa kulturowego, folkloru, tradycji.

4. Komplementarność z programami/ działaniami/ dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju wsi i regionu

Zgodność z Narodowym Planem Rozwoju

Cele POM są spójne z celami *Narodowego Planu Rozwoju 2007-2013: Utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu gospodarczego; Wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw i wzrost zatrudnienia; Podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.* Plan Odnowy Miejscowości Szewna jako dokument programowy realizuje założenia *Narodowego Planu Rozwoju* na poziomie lokalnym i przyczynia się do osiągnięcia jego celów. Realizacja zadań z różnych obszarów działalności miasta da impulsy rozwojowe w poszczególnych aspektach funkcjonowania społeczności miejscowości Szewna. Zadania wyszczególnione w POM dotyczą różnych obszarów, nawiązując tym samym do priorytetów i kierunków działań założonych w NPR, a mianowicie:

Priorytet: INWESTYCJE; Kierunki działań **1. Wspieranie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy;**
3. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego; **6. Rozwój infrastruktury miast i obszarów wiejskich.**

Priorytet: INTEGRACJA SPOŁECZNA; Kierunki działań **1. Ograniczenie wykluczenia społecznego;** **2. Budowanie kapitału społecznego.**

Priorytet: WIEDZA I KOMPETENCJE; Kierunki działań **1. Zwiększenie dostępu do edukacji;** **2. Wspieranie otwartości systemu edukacji;** **3. Wyższa jakość kształcenia.**

Priorytet: AKTYWIZACJA I MOBILNOŚĆ; Kierunek działań **1. Poprawa warunków bezpiecznego życia i pracy.**

Priorytet: GOSPODAROWANIE PRZESTRZENIĄ; Kierunek działań **1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią.**

Źródło: Wstępny projekt Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 11 stycznia 2005r., Warszawa 2005r., publikacja współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Zgodność z założeniami do Krajowego Programu Rozwoju Wsi

Celem ogólnym polityki państwa, zorganizowanej w ramach *Krajowego Programu Rozwoju Wsi*, jest *poprawa poziomu życia rodzin rolniczych oraz innych mieszkańców obszarów wiejskich, z wykorzystaniem społecznego, środowiskowego i ekonomicznego potencjału regionów.* Musi to doprowadzić do wyrównania poziomu życia i wskaźników cywilizacyjnych pomiędzy wsią i miastem. Służyć do tego będą zarówno środki krajowe, jak i sposoby wykorzystania instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej jak i polityki spójności. Projekty oraz cele przedstawione w *Planie Odnowy Miejscowości Szewna* są zgodne z priorytetami istotnymi dla rozwoju obszarów wiejskich oraz poprawy życia mieszkańców wsi ujętymi w *założeniach do Krajowego Programu Rozwoju Wsi*:

1. Rozwój przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich,
2. Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych,

3. Rozwój i poprawa lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej,

4. Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacji zawodowej,

oraz kierunkami wsparcia istotnymi dla rozwoju obszarów wiejskich, ujęte w następujących kategoriach:

1. Rozwój i poprawa lokalnej infrastruktury, w tym:

drog gminnych lub powiatowych;

2. Rozwój przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich, poprzez:

- *promowanie obszarów wiejskich i ich dziedzictwa kulturowego;*

4. Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług publicznych na obszarach wiejskich, poprzez:

- *ochronę dziedzictwa kulturowego, wsparcie rozwoju kultury i rekreacji na obszarach wiejskich, w tym w szczególności programy wykorzystania szkół wiejskich jako lokalnych ośrodków kultury - w zakresie nie objętym POROW;*

5. Poprawa wahadłowej mobilności przestrzennej mieszkańców obszarów wiejskich poprzez rozszerzenie zasięgu pozytywnego oddziaływania największych centrów rozwoju gospodarczego i korytarzy transportowych na obszary wiejskie – w zakresie; między innymi tworzenia parkingów przy węzłach regularnych, szybkich regionalnych połączeń komunikacyjnych;

Źródło: Założenia do Krajowego Programu Rozwoju Wsi przyjęte przez Kierownictwo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 28 lutego 2006r.

Zgodność z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Podstawą realizacji założeń strategicznych Programu, opisanych w *Krajowym Planie Strategicznym Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, będą działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach czterech osi priorytetowych. Wszystkie te działania będą współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków krajowych przeznaczonych na ten cel w ustawie budżetowej. Cele i zadania *Planu Odnowy Miejscowości* wpisują się przede wszystkim w 3 Oś: *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, działanie: *Odnowa i rozwój wsi* oraz Oś 4. *Leader+*

Źródło: *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, PROJEKT*, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, lipiec 2006r.

Zgodność z Projektem Strategii Rozwoju Turystyki na lata 2007-2013

Turystyka daje możliwość dynamicznego rozwoju gospodarczego i społecznego kraju, przyczyniając się do generowania nowych miejsc pracy, podnoszenia poziomu życia społeczeństwa i zwiększania konkurencyjności regionów przy zachowaniu tradycyjnych wartości polskiego społeczeństwa i w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Celem nadrzędnym określonym w Projekcie *Strategii Rozwoju Turystyki na lata 2007-2013* jest „*Tworzenie warunków prawnych, instytucjonalnych, finansowych i kadrowych rozwoju turystyki, sprzyjających rozwojowi społeczno - gospodarczemu Polski oraz podniesieniu konkurencyjności regionów i kraju, przy jednoczesnym zachowaniu walorów kulturowych i przyrodniczych*”. Cele *Planu Odnowy Miejscowości* wpisują się w następujące obszary priorytetowe Strategii Rozwoju Turystyki: I. *Rozwój produktów turystycznych*, III. *Wsparcie marketingowe*, IV. *Kształtowanie przestrzeni turystycznej*. Miejscowość Szewna posiada duży potencjał turystyczny i kulturowy dlatego w *Planie* pojawiają się zadania z zakresu budowania turystycznego wizerunku miejscowości i Gminy.

Źródło: *Projekt Strategii Rozwoju Turystyki na lata 2007-2013*, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa, czerwiec, 2005r., dokument rządowy przyjęty przez Radę Ministrów w dn. 21.06.2005r.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2016

Głównym celem strategicznym *Strategii Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2016* jest „*Aktywne i sprawne społeczeństwo*”. Sport to szerokie pojęcie ujmujące wychowanie fizyczne, sport dzieci i młodzieży, sport dla wszystkich, sport osób niepełnosprawnych, sport kwalifikowany. W rozwiniętych społeczeństwach sport stał się dobrem powszechnym, dostępnym w różnych formach – stosownie do możliwości i zainteresowań obywateli. Dzięki swej specyfice jest czynnikiem kształtującym zdrowie, rozwija nawyki i zachowania prozdrowotne, a także jest wartościową formą spędzania wolnego czasu i integracji. Cele i zadania *Planu* nawiązują do priorytetu 1. *Popularyzacja sportu dla wszystkich* i priorytetu 3. *Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Strategii Rozwoju Sportu w Polsce*. Należy wykorzystać specyficzne walory sportu do kształtowania postaw obywatelskich i przeciwdziałania patologiom społecznym, takim jak chuligaństwo, narkomania, alkoholizm. Aktywność ruchowa, rywalizacja sportowa pozytywnie wpływa na budowanie prawidłowych więzi i zachowań społecznych.

Źródło: *Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2016*, Projekt, Ministerstwo Sportu, Warszawa, grudzień 2006r.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego

Cel generalny „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego”, brzmi: „Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.

Cele Planu Odnowy Miejscowości Szewna wpisują się zarówno w cel generalny, jak i cele warunkujące i priorytety polityki rozwoju, województwa. Są to:

Cel warunkujący 2. *Rozwój zasobów ludzkich*; Priorytet 1. *Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy*.

Cel warunkujący 3. *Odnowa i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury*; Priorytet 1.

Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji; Priorytet 2. *Odnowa i udostępnianie dziedzictwa kulturowego*.

Cel warunkujący 5. *Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej*; Priorytet 1. *Rozbudowa i podnoszenie standardów infrastruktury społecznej*; Priorytet 2. *Podnoszenie standardów i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego gospodarki przestrzennej stymulującej wzrost regionu*; Priorytet 4. *Rozwój komunalnej infrastruktury ochrony środowiska*.

Cel warunkujący 6. *Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich*.

Źródło: *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce 2006r.

Zgodność z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013

Celem głównym *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013* jest *poprawa warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki*. Cel ten będzie osiągany w szczególności poprzez inwestycje infrastrukturalne, rozwijanie innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego oraz poprawę stanu środowiska naturalnego i kulturowego.

Cel główny będzie osiągnięty za pośrednictwem celów szczegółowych oraz celów poszczególnych osi priorytetowych Programu. *Plan Odnowy Miejscowości Szewna* wpisuje się w powyższy cel główny oraz jest zgodny z celem szczegółowym 5. *Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych i zasobów dziedzictwa kulturowego*; Osią priorytetową 5. *Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport*, a także celem 6. *Zwiększenie atrakcyjności ośrodków wiejskich i centrów gmin*; Osią priorytetową 6. *Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych miast*.

Osiągnięcie celów na poziomie gminnym przyczyni się do wykorzystania szans stojących przed województwem.

Źródło *Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, 2008r.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2013

Cel nadrzędny *Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim* określono jako: „*Trwały rozwój turystyki w Regionie prowadzący do poprawy jego konkurencyjności, skutkujący wzrostem dochodów i zwiększającym się zatrudnieniem*”.

Cele *Planu Odnowy Miejscowości Szewna* odnoszą się zarówno do celu nadrzędnego, jak i do celów pośrednich: 4. *Kształtowanie przestrzeni turystycznej* i 5. *Rozwój otoczenia sprzyjającego rozwojowi turystyki w województwie* oraz obszarów priorytetowych 1. *Produkt* i 4. *Przestrzeń turystyczna* wytyczonych w *Strategii Rozwoju Turystyki*.

Szewna posiada wszelkie predyspozycje, by być miejscowością turystyczną. Stąd należy podjąć szereg działań, by właściwie wykorzystać jej potencjał, a następnie wypromować jej walory.

Źródło: *Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2013*, Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A., Warszawa, listopad 2005r.

Zgodność ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego

Przedsięwzięcia i działania przewidziane do realizacji w *Planie Odnowy Miejscowości Szewna* wpisują się w obszary strategiczne oraz ich priorytety i cele pierwszorzędne wytyczone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego:

Obszar 1. *Ekologia*, Priorytety: *Podniesienie świadomości „ekologicznej” mieszkańców powiatu; Wdrażanie planów segregacji i utylizacji odpadów*; Cele pierwszorzędne: *Propagowanie zrównoważonego rozwoju z uwzględnieniem obszarów turystycznych; Zintegrowane działania w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej*;
Obszar 2. *Gospodarka*, Priorytet: *Zwiększenie nakładów na rozwój turystyki*; Cele pierwszorzędne: *Wspieranie mobilności zawodowej mieszkańców powiatu; Wielopłaszczyznowe promowanie powiatu*;
Obszar 3. *Infrastruktura*, Priorytety: *Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej z uwzględnieniem nowoczesnych technologii; Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej i komunikacyjnej, Budowa i przebudowa infrastruktury oświatowej i sportowej*; Cel pierwszorzędny: *Podjąć działania w kierunku rozbudowy bazy turystycznej*;
Obszar 4. *Przeźreń*, Priorytet: *Uwzględniać walory krajobrazowo-turystyczne w rozwoju powiatu*; Cel pierwszorzędny: *Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystycznych i historycznych powiatu z uwzględnieniem rozwoju rynku pracy*;
Obszar 5. *Spoleczność*, Priorytet: *Podnoszenie poziomu szkolnictwa oraz bazy oświatowej z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy*; Cel pierwszorzędny: *Działać na rzecz zwiększenia poziomu dostępności mieszkańców do usług medycznych*.

Źródło: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do 2020 roku, Ostrowiec Świętokrzyski, listopad 2005r., opracowana przez Business Mobility International Spółka z o.o.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Bodzechów

Zadania zawarte w *Planie Odnowy Miejscowości Szewna* idealnie wpisują się w cele *Strategii Rozwoju Gminy Bodzechów*:

Cele bezpośrednie: 1. *Pobudzenie aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców gminy poprzez przełamywanie bariery mentalności i utrzymującej się bierności*; 2. *Restrukturyzacja rolnictwa poprzez ograniczenie funkcji rolniczych na rzecz funkcji nierolniczych*; 3. *Rozwój agroturystyki i innych form wypoczynku*; 4. *Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju zakładów produkcyjnych*.

Cele pośrednie: 5. *Rozwój infrastruktury technicznej*; 7. *Ochrona środowiska naturalnego*; 8. *Rozwój infrastruktury społecznej*.

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów, Bodzechów, 2000r., dokument opracowany przez Fundację Rozwoju Organizacji Gospodarczych Rolników w Modliszewicach.

Podsumowanie

Realizacja *Planu Odnowy Miejscowości Szewna* ma na celu poprawę życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej i gospodarczej. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy społecznością mniejszych miejscowości i dużych miast w ramach polityki zrównoważonego rozwoju poszczególnych regionów, co najważniejsze, podwyższenie standardu i jakości życia mieszkańców, rozwój turystyczny, promowanie kultury i folkloru lokalnego i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

5. Założenia Planu Odnowy Miejscowości Szewna

Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i rozwoju pozarolniczych działalności gospodarczych. Nieodpowiedni stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej, standard życia i gospodarowania mieszkańcami wsi, także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów, a ograniczone możliwości finansowe lokalnych samorządów nie pozwalają na odpowiednie zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców wsi oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Realizacja działań związanych z odnową wsi – zagospodarowanie przestrzeni publicznej, w tym utrzymanie, odbudowa i poprawa dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi - tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich, aktywizacji ludności wiejskiej i podniesienia atrakcyjności turystycznej obszaru.

Cele procesu odnowy wsi:

1. Zachowanie albo wzmocnienie różnorodności funkcji wsi pod względem ekonomii, ekologii, kultury i polityki socjalnej:
 - utrzymanie dotychczasowych i tworzenie nowych miejsc pracy,
 - utrzymanie dotychczasowych i otwieranie nowych sklepów spożywczych, bądź z artykułami codziennego użytku,
 - utrzymanie w należytym stanie mieszkań i budynków,
 - ochrona środowiska,
 - popieranie miejscowych wniosków socjalno- kulturalnych.
2. Utrzymanie i polepszenie miejscowej infrastruktury.
3. Zapewnienie i polepszenie wyglądu wsi, przestrzeganie porządku budowlanego.
4. Utrzymanie i odnowa typowego obrazu wsi z zachowaniem cech regionalnych budownictwa i struktury osiedli.
5. Przywrócenie albo zachowanie jednolitości wsi z krajobrazem.
6. Popieranie aktywności i inicjatyw mieszkańców wsi na rzecz ich własnej miejscowości.
7. Podniesienie jakości życia:
 - troska o otoczenie,
 - stosunki międzyludzkie: partnerstwo, pomoc międzysąsiedzka i międzyludzka,
 - sytuacja na rynku pracy: pewne miejsca pracy, gospodarczy rozwój terenów wiejskich.
8. Wzmocnienie myślenia społecznego:
 - zwiększenie roli wspólnoty: większe poczucie wspólnoty, więcej społecznego myślenia i działania,
 - wspólne przedsięwzięcia: rozwiązywanie problemów i realizacja inicjatyw,
 - utożsamianie się z miejscowością,
 - utrzymanie i dalszy rozwój kultury wsi,
9. Zwiększenie poczucia odpowiedzialności:
 - więcej samodzielności dla wsi,
 - większa świadomość wśród mieszkańców wsi.

Gmina ze względu na ograniczony budżet, przewiduje możliwość finansowania zadań *Planu Odnowy* w ramach działania „*Odnowa i rozwój wsi*” objętego *Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-*

2013.

Działanie to ma na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Pomoc finansowa będzie udzielana na inwestycje w zakresie:

1. Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne, sportowe,
 - służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury
2. Kształtowania przestrzeni publicznej.
3. Budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych.
4. Zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne.
5. Odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci.
6. Kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Źródło: *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*

6. Kierunki rozwoju miejscowości Szewna - cele strategiczne

Cele strategiczne są konkretyzacją misji rozwoju i wskazują pożądane zasadnicze kierunki zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi oraz jego związku z otoczeniem.

Cele te są równorzędne względem siebie, stąd też ich uszeregowanie spełnia jedynie funkcje porządkujące.

Cele operacyjne są konkretyzacją strategicznych celów rozwoju wsi Szewna i przedstawione zostały jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądane potrzeby, które należy zaspokoić. Stąd też, realizacja strategicznych celów rozwoju miejscowości będzie koncentrować się przede wszystkim na działaniach mających na względzie stałe podnoszenie warunków życia mieszkańców, tworzenie jak najlepszych warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego oraz wzrostu atrakcyjności turystycznej miejscowości Szewna.

Do każdego celu operacyjnego przyporządkowano określony zestaw zadań realizacyjnych wraz z uzasadnieniem ich podjęcia. Są one środkami realizacji strategicznych celów odnowy wsi Szewna.

Z punktu widzenia przedmiotowego (rodzajowego) przedstawione poniżej zadania realizacyjne można zaliczyć do następujących kategorii:

- zadania inwestycyjne,
- zadania ochronne oraz racjonalizujące wykorzystanie zasobów,
- zadania informacyjno-promocyjne,
- zadania inspirujące, stymulujące i wspierające.

Z kolei, z punktu widzenia podmiotowego (kompetencyjnego) zadania realizacyjne można podzielić na:

- zadania własne, za realizację których są odpowiedzialne z mocy prawa władze gminy i sołectwa,
- zadania obce, za realizację których są odpowiedzialne z mocy prawa inne podmioty decyzyjne (np. organizacje pożytku publicznego, instytucje kultury, związki wyznaniowe).

I. INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

I.1. Zagwarantowanie wysokiej jakości wody pitnej

I.1.1. Modernizacja sieci wodociągowej na terenie wsi.

I.2. Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców Szewny.

I.2.1. Organizowanie prelekcji, pogadanek na temat ochrony środowiska.

I.2.2. Organizowanie konkursów i akcji o tematyce ekologicznej, np. „sprzątanie wsi” itp.

I.2.3. Budowa budynku segregacji odpadów komunalnych z częścią socjalno-administracyjną.

I.2.4. Promowanie segregacji odpadów komunalnych.

I.2.5. Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

I.2.6. Promowanie rolnictwa ekologicznego.

II. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI WIEJSKIEJ

II.3. Poprawa standardu układu komunikacyjnego wsi.

II.3.1. Przebudowa i modernizacja nawierzchni dróg na terenie wsi Szewna.

II.3.2. Budowa chodników przy drogach.

II.3.4. Wykonanie oświetlenia ulicznego przy drogach.

II.2. Odnowa centrum wsi Szewna

II.2.1. Zagospodarowanie centrum wsi - wprowadzenie zieleni, małej architektury, remont nawierzchni.

II.2.2. Organizowanie miejsc wypoczynku (park, plac zabaw).

III. ROZWÓJ TURYSTYKI I AGROTURYSTYKI

III.1. Rozwój infrastruktury sportowo-turystycznej

- III.1.1. Utworzenie miejsc przeznaczonych na pikniki rodzinne itp.
- III.1.2. Opracowanie szlaków turystycznych.
- III.1.3. Budowa ciągów pieszo-rowerowych.
- III.1.4. Ustawienie tablic informacyjnych na temat miejsc zabytkowych i użyteczności publicznej na terenie wsi.
- III.1.5. Rozwój infrastruktury sportowej (m. in. Budowa boisk do tenisa, piłki plażowej remont boisk sportowych).

III.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi

- III.2.1. Rewitalizacja i renowacja zabytków i pomników historycznych zlokalizowanych na terenie wsi, w tym barokowego zespołu kościelnego
- III.2.2. Pielęgnowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego: tradycji, obrzędów, lokalnego folkloru.

III.3.3. Podniesienie atrakcyjności turystycznej wsi

- III.3.1. Rozwój rzemiosła i rękodzieła ludowego w oparciu o miejscowe tradycje: rzeźba, malarstwo, haft, jako alternatywnego źródła dochodu dla mieszkańców.
- III.3.2. Rozwój agroturystyki jako alternatywnego źródła dochodu dla mieszkańców.
- III.3.3. Organizowanie koncertów, konkursów, przeglądów, imprez kulturalnych i sportowych przyciągających na teren wsi turystów.
- III.3.4. Kompleksowa promocja miejscowości Szewna.

IV. KAPITAŁ LUDZKI I SFERA SPOŁECZNA

IV.1. Zwiększenie dostępu do wiedzy

- IV.1.1. Zwiększenie dostępu do sieci teleinformatycznej mieszkańcom Gminy.
- IV.1.2. Poszerzanie znajomości języków obcych, znajomości obsługi komputera i Internetu wśród mieszkańców.
- IV.1.3. Propagowanie idei kształcenia ustawicznego wśród mieszkańców.

IV.2. Zaspokojenie potrzeb kulturalnych i społecznych mieszkańców.

- IV.2.1. Rozbudowa przedszkola.
- IV.2.2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez stworzenie ciekawej oferty zajęć: organizacja miejsc spotkań: sale gier, świetlice, kluby, możliwość uczestnictwa w kółkach i grupach artystycznych, klubach sportowych.
- IV.2.3. Niwelowanie zjawiska bezrobocia.
- IV.2.4. Poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej.
- IV.2.5. Zapewnienie opieki socjalnej dla grup zagrożonych ryzykiem wykluczenia społecznego.
- IV.2.6. Poprawienie wizerunku estetycznego centrum wsi tj. otoczenia szkoły, cmentarza i zespołu kościelnego (w tym Plac Ks. Popiela)

7.Opis planowanych zadań w latach 2007-2013 na terenie miejscowości Szewna

L.p.	Zadanie	Przewidywany okres realizacji w ujęciu kwartalnym	źródła finansowania
1	Renowacja i konserwacja barokowego zespołu kościelnego	II kwartał 2011-II kwartał 2013	RPOWŚ+ JST
2	Wykonanie centrum wsi –utwardzenie placu Ks. Popiela	II kwartał 2010 – IV kwartał 2011	PROW + JST
3	Budowa ciągów pieszo – rowerowych	II kwartał 2010 – IV kwartał 2011	JST
4	Rozbudowa istniejącego centrum sportowego o dodatkowe boiska	II kwartał 2011-II kwartał 2013	JST

8. Oczekiwane rezultaty Planu Odnowy Miejscowości Szewna

Szewna posiada liczne walory turystyczne, w tym krajobrazowe, kulturowe i historyczne, co czyni ją ciekawym miejscem wypoczynku weekendowego oraz urlopowego. Posiada wiele atrakcji przyrodniczych, przez co może być świetną bazą rekreacyjną i wypadową.

Realizacja projektów w zakresie odnowy wsi, a także zachowania dziedzictwa kulturowego przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na terenie wsi Szewna, poprawy życia mieszkańców i wzrostu zadowolenia społecznego, poprawy wizerunku i atrakcyjności wsi, co może skutkować wzrostem liczby napływających turystów i wzrostem działalności agroturystycznej w miejscowości.

Lp.	Parametr	Obecna sytuacja	Sytuacja po wdrożeniu projektu
1	Zatrudnienie przy realizacji projektu	0	+2
2	Zatrudnienie w okresie użytkowania projektu	0	+2
3	Wzrost bezpieczeństwa zmotoryzowanych i pieszych	0	+1
4	Koszty poniesione na realizację projektu	0	-2
5	Uciążliwość w trakcie realizacji inwestycji	0	-1
6	Zysk dla firm budowlanych realizujących projekt	0	+1
7	Ilość turystów odwiedzających wieś Szewna	+1	+2
8	Ilość turystów uczestnicząca w cyklicznych imprezach kulturalnych i rekreacyjnych	+1	+2
9	Zwiększenie atrakcyjności wsi Szewna	+1	+2
Razem:		+3	+9

Legenda:

(0) – wartość neutralna

(-1, -2) – wpływ negatywny

(+1, +2) – wpływ pozytywny

Analiza opcji w aspekcie kosztów i korzyści oraz analiza porównawcza wykazuje, że działania są opłacalne i korzystne dla społeczeństwa.

W/w korzyści są raczej nie wymierne, czyli nie zawsze dają się przeliczyć na pieniądze. Niemniej jednak są bardzo ważne w aspekcie społecznym.

9. System wdrażania, sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

System monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Szewna

Plan Odnowy Miejscowości Szewna jest programem otwartym, kierunkowym, obejmującym znaczny zakres czasowy, realizacja przyjętych celów sięga perspektywy kilkunastu lat. W krótszych odcinkach czasu wskazane jest dokonywanie systematycznej oceny uzyskiwanych rezultatów. Służą temu różnego rodzaju mierniki.

W celu oceny sytuacji we wsi i Gminie należy badać ich zmienność w czasie (ocena trendów), a także okresowo konfrontować te wskaźniki z podobnymi danymi dla Gminy Szewna, powiatu ostrowieckiego, województwa świętokrzyskiego, Polski (ocena sytuacji przez porównanie). W niniejszym planie odnowy wsi można posłużyć się kilkoma podstawowymi miernikami, które określać będą stopień zaawansowania realizacji kolejnych celów strategicznych.

Rozważyć należy następujące mierniki:

1. liczba młodzieży, która po zakończeniu szkoły podstawowej zaczyna naukę w szkołach średnich (nie zawodowych);
2. odsetek młodzieży podejmującej po szkole podstawowej naukę w szkole średniej;
3. liczba studiującej młodzieży;
4. liczba dzieci objętych zajęciami pozalekcyjnymi, zwłaszcza o charakterze kulturalnym i artystycznym
5. przeciętna długość życia mieszkańców;
6. stopa bezrobocia;
7. ilość gospodarstw prowadzących działalność agroturystyczną;
8. liczba nowych stanowisk pracy oraz bezpośrednia produkcja rolna;
9. struktura zatrudnienia (stopień wzrostu poziomu zatrudnienia w produkcji rolnej);
10. natężenie zatrudnienia w rolnictwie (liczba zatrudnionych na 100 ha UR);
11. średni areal gospodarstw rolnych;
12. stopień zagospodarowania wolnych obiektów;
13. liczba podmiotów gospodarczych we wsi;
14. dochody własne wsi na jednego mieszkańca;
15. odsetek gospodarstw domowych korzystających z infrastruktury;
16. liczba odnowionych obiektów kulturalnych;
17. liczba młodzieży biorąca udział w zajęciach kulturalnych i świetlicowych;
18. odsetek mieszkańców miejscowości uczestniczących czynnie w imprezach kulturalnych;
19. ilość turystów i przyjezdnych uczestnicząca w cyklicznych imprezach kulturalnych i rekreacyjnych;
20. ilość turystów odwiedzających wieś.

Liczba i dobór mierników zależą od przyjętych celów, ich hierarchii i możliwości uzyskania niezbędnych dla dokonania obliczeń danych. Informowanie społeczności wsi i Gminy za pomocą tego typu zobiektywizowanych miar jest bardzo pożyteczne i daje przekonujący obraz o tym, „w którym miejscu jesteśmy”. Oczywiście zadowolenie mieszkańców z życia na wsi jest najlepszym, niestety, niedającym przedstawić się w postaci liczb, miernikiem dokonujących się zmian i przekształceń w najbliższym otoczeniu.

Sposób zarządzania Planem Odnowy Miejscowości Szewna

Nad realizacją i zmianami dotyczącymi *Planu Odnowy Miejscowości Szewna* czuwać będzie Urząd Gminy Bodzechów - jest to organ samorządu terytorialnego, który posiada niezbędne doświadczenie oraz wykwalifikowaną kadre przygotowaną do pełnienia tego typu czynności, a także Sołtys Wsi Szewna wraz z Zebraniem Wiejskim Wsi Szewna.

10. Wykorzystane materiały

Podczas opracowywania *Planu Odnowy Miejscowości Szewna* wykorzystano następujące materiały:

- Wstępny projekt **Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013**, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 11 stycznia 2005r., Warszawa 2005r., publikacja współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.
- **Założenia do Krajowego Programu Rozwoju Wsi** przyjęte przez Kierownictwo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 28 lutego 2006r.
- **Projekt Strategii Rozwoju Turystyki na lata 2007-2013**, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa, czerwiec, 2005r., dokument rządowy przyjęty przez Radę Ministrów w dn. 21.06.2005r.
- **Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2016**, Projekt, Ministerstwo Sportu, Warszawa, grudzień 2006r.
- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**, PROJEKT, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, lipiec 2006r.
- **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020**, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, 2006r.
- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013**, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, 2008r.
- **Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 – Uszczegółowienie RPO WŚ**, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Kielce, 2008r..
- **Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2013**, Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A., Warszawa, listopad 2005r.
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do 2020 roku**, Ostrowiec Świętokrzyski, listopad 2005r., opracowana przez Business Mobility International Spółka z o.o.
- **Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów**, Bodzechów, 2000r., dokument opracowany przez Fundację Rozwoju Organizacji Gospodarczych Rolników w Modliszewicach.
- **Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Bodzechów, Kielce, 2004r.**, opracowany przez Pracownię Geologiczną Joanna Lasak, Kielce.
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzechów**, Kielce, marzec 2004r., opracowany przez Pracownię Geologiczną Joanna Lasak, Kielce.
- **Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Bodzechów na lata 2007-2013**, Ostrowiec Świętokrzyski, 2007r., dokument stanowiący Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVI/7/2008 Rady Gminy Bodzechów z dnia 8 lutego 2008r.
- **Strategia Rozwiązywania problemów Społecznych na terenie Gminy Bodzechów na lata 2005-2013**, Ostrowiec Świętokrzyski, 2005r.
- **Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich**
- **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006 Uzupełnienie Programu**, Warszawa, styczeń 2004 rok, Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej.
- Urząd Statystyczny w Kielcach, „**Województwo Świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy**”, Kielce 2007r.
- „**Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2007r.**”, GUS, Departament Statystyki Przedsiębiorstw i Rejestrów, 2006r.
- „**Mały Rocznik Statystyczny Polski 2006**”, Główny Urząd Statystyczny
- „**Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002r., Powszechny Spis Rolny 2002r.**” Urząd Statystyczny w Kielcach, Województwo Świętokrzyskie.
- **Strona internetowa** Gminy Bodzechów: <http://www.ugb.pl/>, <http://www.bodzechow.bip.net.pl/>
- Materiały uzyskane drogą internetową

